

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ

Κ Α Ρ Δ Ι Τ Σ Α Σ

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ • ΓΡΑΦΕΙΑ : ΚΡΑΤΙΝΟΥ 7, 105 51 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ. 210 3246.910 • ΧΡΟΝΟΣ 24ος • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ • 2004 • ΦΥΛΛΟ 88

Ο Δήμος Καρδίτσας τίμησε τον συνθέτη Μπάμπη Μπακάλη

«Οδός με το όνομα του Καναλιώτη Δημιουργού»

Παρουσία του μεγάλου συνθέτη του λαϊκού τραγουδιού Μπάμπη Μπακάλη πραγματοποιήθηκε τελετή ονοματοδοσίας της οδού που φέρει το όνομα του. Ο Δήμος Καρδίτσας θέλοντας να τιμήσει τον μεγάλο Καρδιτσιώτη συνθέτη έδωσε το όνομα του στο δρόμο που είναι κάθετος της οδού Φαναρίου και βρίσκεται μετά την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου.

Εμφανώς συγκινημένος ο Μπάμπης Μπακάλης δέχτηκε την τιμή που του έγινε και ευχαρίστησε τόσο τη δημοτική αρχή όσο και τους Καρδιτσιώτες που δεν τον ξεχνούν.

Ο Δήμαρχος Καρδίτσας κ. Χρ. Τέγος στο χαιρετισμό που απηύθυνε τόνισε μεταξύ άλλων:

«Με ομόφωνη απόφαση του το Δημοτικό Συμβούλιο Καρδίτσας, αποφάσισε να δώσει το όνομα του Μπάμπη Μπακάλη σε οδό της πόλης, σαν ελάχιστο δείγμα αναγνώρισης του έργου του, αλλά και για να εκφράσει με το συμβολικό αυτό τρόπο, το «ευχαριστώ» της ελληνικής κοινωνίας στο πρόσωπο του, για το μουσικό του έργο που παραμένει μοναδικό και ανεξίτηλο στο χρόνο.

Οι νότες και οι στίχοι των τραγουδιών του αγγίζουν την ψυχή του Έλληνα. Ο καθημε-

ρινός μόχθος, η αγωνία για το αύριο, ο πόνος αλλά και η χαρά, η δίψα για την ελευθερία, είναι ιδέες και συναισθήματα που με μοναδικό τρόπο ο Μπάμπης Μπακάλης αποτύπωσε στα τραγούδια του. Από την εποχή του γραμμόφωνου μέχρι σήμερα, οι δημιουργίες του μένουν πάντοτε αναλλοίωτες στο χρόνο, χαρίζοντας σε ανθρώπους όλων των ηλικιών, τη γλυκιά συγκίνηση, την απόδραση από τη ρουτίνα, το χαμόγελο, εκφράζουν τον καημό, την αγάπη, την αλήθεια, την ελπίδα.

Οι φωνές της Σωτηρίας Μπέλλου, του Στέλιου Καζαντζή, του Γρηγόρη Μπιθικώτση, του Μανώλη Αγγελόπουλου, της Καίτης Γκρέυ, του Στράτου Διονυσίου, της Πόλυς Πάνου, του Χρηστάκη, της Χαρούλας Λαμπράκη και τόσων άλλων, έφεραν κοντά μας τα αξέχαστα τραγούδια του Μπάμπη Μπακάλη.

Οι συνεργασίες του με δημιουργούς όπως ο Βασίλης Τσιτσάνης, ο Σπύρος Ζαγοραΐος, ο Κώστας Βίβρος και τόσο άλλοι, πέρασαν στη μουσική ιστορία της χώρας μας. Δημιουργίες όπως το «Συρματοπλέγματα βαριά». «Κάποια μάνα αναστενάζει». «Εγώ χτυπά την πόρτα σου», «Δε με πόνεσε κανείς», «Όταν μεθάει ο άνθρωπος» είναι μόνο μερικοί τίτλοι από τα περισσότερα από τα 1.500 τραγούδια που μας χάρισε ο Μπάμπης Μπακάλης, στη διάρκεια της ξεχωριστής τους πορείας. Με το έργο του, αλλά και με τη γνήσια προσωπικότητα του είναι ένας από τους κορυφαίους δημιουργούς που σημάδεψαν το ελληνικό τραγούδι αλλά και μια ολόκληρη εποχή.

Παρόλη την επιτυχία για την αναγνώριση όμως, ο Μπάμπης Μπακάλης παραμένει ένας απλός άνθρωπος, ένας αυθεντικός καλλιτέχνης που δεν ξέχασε ποτέ τη γενέτειρα του την Καρδίτσα. Εδώ άλλωστε, στα Κανάλια πήρε τα πρώτα του μουσικά ακούσματα με τους ήχους του κλαρίνου και του δημοτικού τραγουδιού.

Αυτοδίδακτος μουσικός, κατάφερε με την αγάπη του για το τραγούδι να γράψει το όνομα του στις χρυσές σελίδες του λαϊκού πενταγράμμου». Ακολούθησε συναυλία προς τιμήν του συνθέτη στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής με τη λαϊκή ορχήστρα «Τα Μπαγλαμαδάκια».

^" °∅ ∅
Ε ∅ ΑΕ
Ε Ε ΑΕ ΑΕ

Η προσφορά του τυπογράφου της εφημερίδας μας, του συγχωριανού μας κ. Παναγιώτη Μπέκου, να μας παραχωρήσει δωρεάν ένα ξεχωριστό χώρο στην επαγγελματική εγκατάστασή του προκειμένου να στεγάσουμε εκεί προσωρινά τα γραφεία του Συλλόγου, έγινε δεκτή με ιδιαίτερη ανακούφιση.

Το ζήτημα της στέγης του Συλλόγου είχε καταστεί εδώ και ένα χρόνο πολύ σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, καθώς μετά την αποχώρηση των Φαναριωτών από τα κοινά γραφεία μας στην Κρατίνου είχαμε επωμιστεί διπλάσιο κόστος εγκατάστασης, το οποίο υπερέβαινε τις πραγματικές δυνατότητες αλλά και ανάγκες μας. Στο μεσοδιάστημα είχε εξεταστεί η υπόθεση της χρήσης διαμερίσματος που κληροδοτήθηκε από τον αείμνηστο κ. Παπαγεωργίου στην πρώην κοινότητα Καναλιών, μία υπόθεση που δεν έχει όμως ακόμη φανεί εάν μπορεί να έχει θετική έκβαση για το Σύλλογό μας λόγω περιπλοκότητας που αφορά ιδίως στις απαιτήσεις του σημερινού ενοικιαστή του. Μετέπειτα εξετάστηκαν δύο άλλες εκδοχές: α) η εξυπηρέτησή μας σε χώρο άλλων Συλλόγων ή ακόμη και της Πανθεσσαλικής Ομοσπονδίας Συλλόγων/Εταιρείας Θεσσαλικών Μελετών, και β) της προσέλκυσης άλλων Συλλόγων για συστέγαση στην Κρατίνου.

Η προσπάθειά μας να βρεθεί λύση μ' αυτόν τον τρόπο απέβηκε άκαρπη. Από το αδιέξοδο αυτό ήρθε και μας έβγαλε προσωρινά η προσφορά του κ. Μπέκου, προς τον οποίο το Δ.Σ. εκφράζει ολόψυχα την ευγνωμοσύνη του. Στις 11 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε λοιπόν η μεταφορά των γραφείων μας στο χώρο όπου εκδίδεται και η εφημερίδα μας, επί της Μήλου 1, 15127 Μελίσσια.

Κλείνοντας το σημειώματά μας αυτό, κάνουμε έκκληση για μία ακόμη φορά στο Δήμο Ιθώμης, και προσωπικά στο Δήμαρχο κ. Σταύρο Παπαγεωργίου, υπό την ευθύνη του οποίου βρίσκεται η διαχείριση του κληροδοτήματος Παπαγεωργίου, να ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες ώστε το συντομότερο δυνατό το κληροδοτήμα αυτό να διατεθεί για χρήση στο Σύλλογό μας.

Διαβάστε στην εφημερίδα μας

- Σελ. 2 Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις «Αύγουστος 2004» στο χωριό μας
- Σελ. 3 Οι Γεννηθέντες το έτος 1934 στα Κανάλια Καρδίτσας (η γενιά μας), του Θανάση Μπρακατσούλα.
- Σελ. 4 «Αναμνήσεις», του Θωμά Απ. Κυρίτση.
- Σελ. 5 «Όταν είμασταν παιδιά», του Βασίλη Μπρακατσούλα.
- Σελ. 7 Ολυμπιακοί Αγώνες «Εθελοντισμός», της Αντιγόνης Θ. Σδρόλια.
- Σελ. 8 «Παναγία η Καναλιώτισσα» του Θωμά Απ. Κυρίτση.

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΣΤΟ INTERNET

Απο τον Απρίλιο του 1997 το χωριό μας έχει τη δική του σελίδα στο διαδίκτυο. Η διεύθυνση της είναι: www.karditsa-net.gr/karditsa/kanalia/ Επισκεφθείτε την!

Ο Γραμματέας του Συλλόγου μας Διοικητής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων Δρ. Λάμπρος Πυργιώτης του Αποστόλου

Με μεγάλη χαρά και ικανοποίηση μάθαμε από την ανακοίνωση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύθηκε την Τετάρτη 8 Σεπτεμβρίου 2004, ότι ο Γραμματέας του Συλλόγου μας, κ. Λάμπρος Πυργιώτης του Αποστόλου, επιλέχθηκε σε ηλικία 39 ετών να αναλάβει Διοικητής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων, ενός από τα μεγαλύτερα (750 κλινών) και πλέον φημισμένα νοσοκομεία της χώρας μας.

Ο κ. Λάμπρος Πυργιώτης αγωνίστηκε με δημιουργικότητα και σθένος, ιδιαίτερα τα τρία τελευταία χρόνια από τη θέση του Γραμματέα του Συλλόγου μας, για την πρόοδο του χωριού μας και όλου του Δήμου Ιθώμης, του οποίου παραμένει μέχρι σήμερα ενεργός δημότης. Είναι παντρεμένος από το 1992 με την κ. Σταυρούλα Παλαμιώτου, χημικό, και έχουν δύο παιδιά, την Άρτεμις 10 ετών και την

Άλκηστις 7 ετών.

Αναφορικά με τις σπουδές του και την επαγγελματική εμπειρία του, σημειώνουμε τα εξής: Ο Δρ. Λάμπρος Πυργιώτης αποφοίτησε το 1988 από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο με δίπλωμα Χημικού Μηχανικού. Συνέχισε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, όπου απέκτησε το 1994 Διδακτορικό τίτλο Περιφερειακής Επιστήμης, στην περιοχή της Μεταφοράς Τεχνολογίας σε Περιφερειακό Επίπεδο.

Εργάστηκε από το 1990 έως και το 2000 σε θέσεις ευθύνης στη μεγαλύτερη εταιρεία συμβούλων ανάπτυξης της Ελλάδος, την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), από όπου προσέφερε μεταξύ άλλων ως εμπειρογνώμονας για θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, διαπεριφερειακής-διασυνοριακής συνεργασίας, δικτύων συνεργασίας, αναπτυξιακής βοήθειας και διαρθρωτι-

κών πολιτικών σε εθνικούς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Από τον Απρίλιο του 2000 μέχρι την ανάληψη των νέων καθηκόντων του διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος του πρότυπου ιδιωτικού οργανισμού «Ελληνικό Κέντρο Μεταφοράς Τεχνολογίας Α.Ε.». Για τέσσερα χρόνια, έως το Μάιο του 2004, ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και εφεξής είναι Επίτιμο Μέλος (Jurry d' Honneur) του Ευρωπαϊ-

κού Συνδέσμου για τη Μεταφορά Τεχνολογίας, Καινοτομίας και Βιομηχανικής Πληροφορίας (TII). Κατέχει από τον Ιούνιο του 2002 τη θέση του Γενικού Γραμματέα της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Επιχείρησης και Καινοτομίας (BIC) Αττικής. Από τον Οκτώβριο του 2002 είναι εθνικός εκπρόσωπος της Ελλάδος στις Επιτροπές Προγράμματος του 6ου Κοινοτικού Προγράμματος Πλαισίου για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Επιδείξη (2002-2006) στον θεματικό άξονα για την «Έρευνα και Καινοτομία». Από τη θέση αυτή παρακολουθεί το σύνολο των πολιτικών και δραστηριοτήτων των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία δομών, δικτύων και υπηρεσιών υποστήριξης της καινοτομίας στο επιχειρησιακό περιβάλλον, για την αύξηση της παραγωγικότητας, την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση του επιπέδου ανάπτυξης.

Είναι μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Μηχανικών, της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης, του Συνδέσμου Ελλήνων Περιφερειολόγων, κ.α.

Στον Γραμματέα μας και νέο Διοικητή του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων ευχόμαστε ολόψυχα καλή επιτυχία! Ευχόμαστε να παράγει εποικοδομητικό έργο, επωφελεία του κοινωνικού συνόλου και του Ιδρύματός του. Με την πρώτη ευκαιρία τον περιμένουμε να μας παρουσιάσει από κοντά, σε κάποια εκδήλωση, τις πρώτες εμπειρίες του.

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις «Αύγουστος 2004» στο χωριό μας

Πραγματοποιήθηκαν κι φέτος οι πολιτιστικές εκδηλώσεις «Αύγουστος 2004» με ικανοποιητική επιτυχία στο χωριό μας.

Άρχισαν την Κυριακή 8 Αυγούστου, με την πάνδημη, όπως πάντα, χαρούμενη, πανηγυρική, αλλά και με ευλάβεια υποδοχή της εικόνας της «Παναγίας της Καναλιώτισσας». Και τη φετινή υποδοχή λάμπρυνε με τη συμμετοχή του το οκταμελές τμήμα της μπάντας της Αστυνομίας Αθηνών, που το αποτελούσαν οι μουσικοί Δημήτριος Κανούτας, Διοικητής, επικεφαλής του τμήματος, Λουκάς Κιντώνης, Αθανάσιος Σάγιας, Αθανάσιος Μαβινάκης, Ιωάννης Χαντζίνης, Ιωάννης Μητσόπουλος, Αθανάσιος Τσιρώνης, Χαράλαμπος Αγαλιώτης και ο συγχωριανός μας Σωτήριος Παπανικολάου. Το τμήμα προσκλήθηκε από το Δήμο Ιθώμης. Το βράδυ της ίδιας ημέρας εξαμελής ορχήστρα της μπάντας, που την αποτελούσαν οι μουσικοί Λουκάς Κιντώνης, κλαρίνο, Χαράλαμπος Αγαλιώτης, βιολί, Αθανάσιος Μαβινάκης, πλήκτρα, Αθανάσιος Τσιρώνης, τουμπέλεκι και Δημήτριος Κανούτας και Σωτήριος Παπανικολάου, τραγούδι, στην πλατεία του χωριού έπαιξε και διασκέδασε το πολυπληθές κοινό με το εκλεκτό της ρεπερτόριο από γνήσια δημοτικά τραγούδια απ' όλη την Ελλάδα και έντεχνα επώνυμα λαϊκά και ρεμπέτικα των πιο ονομαστών και καθιερωμένων Ελλήνων συνθετών, εκτελεσμένα με απόλυτο σεβασμό στην παράδοση και αριστοτεχνικό τρόπο στην απόδοση, πραγματικά, μια μουσική πανδαισία, που συμπληρώθηκε και με το χορό μέχρι τις πρώτες μεταμεσονύκτιες ώρες. Η έκπληξη της βραδιάς όμως ήταν ο δεκάχρονος Νότης, ο οποίος με το καταπληκτικό του παίξιμο στο μπουζούκι και την κρυστάλλινη παιδική του φωνή καταχειροκροτήθηκε από το κοινό.

Οι πολιτιστικοί Σύλλογοι απέστειλαν ευχαριστήρια επιστολή στον προϊστάμενο της Ελλη-

νικής Αστυνομίας Αθηνών με κοινοποίηση της στο Αρχηγείο της Χωροφυλακής και το Υπουργείο Δημοσίας Τάξης.

Την Πέμπτη 12 Αυγούστου, πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Γυμναστηρίου η καθιερωμένη για τις εκδηλώσεις του Αυγούστου Αστροβραδιά, η οποία γίνεται από την Εταιρεία Αστρονομίας και Διαστήματος του Βόλου, της οποίας πρόεδρος είναι ο Κωνσταντίνος Μαυρομάτης. Εφέτος ο κ. Κωνσταντίνος Μουτσιάρας, συνταξιούχος μαθηματικός και μέλος του Δ/κου Συμβουλίου της Εταιρείας ανέπτυξε το θέμα: «Επισκέφθηκαν εξωγήινοι τη Γη μας;». Γνωστός ο κ. Μουτσιάρας και από προηγούμενες εισηγήσεις του στο νεανικό κατεχορήγ κοινό, με τρόπο όσο γίνεται εκλαϊκευτικό, χωρίς όμως αυτό να θυσιάζει καθόλου την επιστημονικότητα του θέματος, με μελίχιο ύφος, παρουσίασε το θέμα του και προσπάθησε με παράθεση των μέχρι τώρα επιστημονικών δεδομένων να καταδείξει τη δυσκολία της οποιασδήποτε μορφής επικοινωνίας, τόσο από την πλευρά τη δική μας από τη Γη, όσο και από την πλευρά ενδεχομένως άλλων, λογικών όντων του αχανούς σύμπαντος, λόγω των τεράστιων αποστάσεων και της έλλειψης της μέχρι τώρα τεχνολογίας μας, παρά την ομολογουμένως ιλιγγιώδη επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο στον τομέα των σχετικών με το θέμα επιστημών. Ακολούθησε σύντομη ουρανογραφική ενημέρωση στον έναστρο ουρανό και παρακολούθηση μέσω τηλεσκοπίου των αξιόλογων ουράνιων αντικειμένων και ιδιαίτερα του τετραπλού αστέρα Μιζάρ της Μεγάλης Άρκτου, με τη βοήθεια του κ. Μαυρομάτη, ενώ αρκετοί νέοι, την ίδια ώρα συζητούσαν με τον κ. Μουτσιάρα συναφή με την ομιλία θέματα.

Την Παρασκευή 13 Αυγούστου, δόθηκε στο χώρο του Γυμναστηρίου θεατρική παράσταση

με την επίκαιρη ξεκαρδιστική σάτιρα του Αντώνη Νικολάου με τον τίτλο: «Γέλα κυρία μου!». Παρά το γεγονός ότι την ίδια ημέρα η τηλεόραση παρουσίαζε την τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων, ικανοποιητικός ήταν ο αριθμός εκείνων, ιδιαίτερα μικρών παιδιών και εφήβων, που προτίμησαν να παρακολουθήσουν την θεατρική παράσταση, η οποία τους αποζημίωσε αρκετά και έφερε άφθονο γέλιο με τα κωμικά επεισόδια του γνωστού πια τρόπου ηθογραφικής γραφής του Αντώνη Νικολάου και της απόδοσης των ηθοποιών στους ρόλους τους.

Η θεατρική παράσταση ήταν προσφορά του Δήμου Ιθώμης.

Το Σάββατο 14 Αυγούστου, έγινε ο μέγας επεορτασμός στον φερώνυμο Ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου, τον οποίο παρακολούθησαν αρκετοί συγχωριανοί μας και στις 10 μ.μ. άρχισε το διήμερο λαϊκό πανηγύρι με το συγκρότημα του μουσικού Α. Ζέρβα από την Καρδίτσα, προσφορά του Δήμου Ιθώμης. Η πλατεία ήταν γεμάτη και ο χορός κράτησε ως τις μεταμεσονύκτιες ώρες με αρκετό κέφι και ενθουσιασμό. Την Κυριακή 15 Αυγούστου, έγινε κατ' αρχήν η πανηγυρική Θεία Λειτουργία στο Ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου. Αμέσως μετά ακολούθησε ο δρόμος της θυσίας, στη μνήμη των θυμάτων του αεροπορικού βομβαρδισμού της 15-8-1943 από τα γερμανικά αεροπλάνα και της Εθνικής Αντίστασης 1941-44 κατά των δυνάμεων Κατοχής. Στη συνέχεια έγινε η απονομή των επάθλων και η επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο των θυμάτων.

Στις 11 π.μ. έγινε η επίσημη έναρξη του πανηγυριού με το χορό των επισήμων, αλλά και των άλλων, όσοι ήθελαν, το οποίο συνεχίστηκε και το βράδυ στις 10 μ.μ. όπως και την προηγούμενη βραδιά, με κάπως λιγότερους βέβαια πανηγυριώτες, αφού κάμποσοι αναχώρησαν για τη μόνιμη κατοικία τους στα διάφορα αστικά κέντρα, κλείνοντας έτσι για φέτος τις ημέρες των διακοπών τους στο χωριό.

Τέλος στις 16 Αυγούστου, τη Δευτέρα, έγινε στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου στις 8 μ.μ. η ομιλία-εισήγηση του συγχωριανού μας οικονομολόγου και καθηγητή των ΤΕΙ Λάρισας κ. Λάμπρου Γεωργίου Σδρόλια με το πολύ

ενδιαφέρον θέμα: «Οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του ευρώ στα ελληνικά νοικοκυριά». Τον ομιλητή παρουσίασε στο ακροατήριο ο κ. Γεώργιος Γιωτόπουλος, ο οποίος αφού ευχαρίστησε τον κ. Σδρόλια για την αποδοχή της πρότασης των πολιτιστικών Συλλόγων του χωριού να είναι ο ομιλητής στις φετινές εκδηλώσεις και για την επιλογή του θέματος του, παρουσίασε τα βιογραφικά στοιχεία και το πλούσιο ερευνητικό, επιστημονικό, συγγραφικό και διδακτικό έργο του και τον κάλεσε στο βήμα, για να αναπτύξει την εισήγηση του.

Ο κ. Σδρόλιας έκανε κατ' αρχήν μια ιστορική αναδρομή στην ένταξη της Ελλάδας στην Οικονομική Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ), την οποία χαρακτήρισε σημαντικότερο γεγονός με πολλαπλές, όσο και καθοριστικές συνέπειες για τον μέλλον της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, αρχίζοντας από την έκθεση Βέρνερ (1969) και φθάνοντας μέχρι τη συνθήκη του Μάαστριχτ (7-2-1992) και τη σύνοδο κορυφής των Βρυξελλών (2-5-1998).

Στη συνέχεια με τη βοήθεια διαφανειών έδωσε τις προσδοκίες από την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ και την εδραίωση του ευρώ στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα και αμέσως μετά τις συνέπειες της οικονομικής σύγκλισης στην καθημερινή ζωή, πρώτα τις θετικές και κατόπιν τις αρνητικές, οι οποίες είναι οι περισσότερες, τουλάχιστον στη φάση της προσαρμογής, τις οποίες και προσπάθησε να ερμηνεύσει.

Έκλεισε την εισήγηση του με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις του, προκειμένου να αρθούν οι αρνητικές συνέπειες, τονίζοντας ιδιαίτερα ότι αυτό είναι προ πάντων έργο των κυβερνήσεων αλλά και του ελληνικού λαού, ο οποίος πρέπει να αντιμετωπίσει με σοβαρότητα και υπευθυνότητα τις νέες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί. Επισήμανε πάντως ότι σε κάθε περίπτωση μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τα αποτελέσματα της ένταξης μας στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο θα είναι θετικά. Προτείνουμε η ομιλία αυτή του κ. Σδρόλια, λόγω του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, με την άδειά του, να δημοσιευτεί στην εφημερίδα «Τα Κανάλια», σε επόμενο φύλλο.

Οι Γεννηθέντες το έτος 1934 στα Κανάλια Καρδίτσας (η γενιά μας)

του Θανάση Μπρακατσούλα

Γεννήθηκα το 1934 στο Σπάρμο, δεν ξέρω αν ήταν μια του Νοέμβρη του Τριάντα Τέσσερα, όπως γράφουν τα αρχεία. Σίγουρα όμως είμαι περήφανος που γεννήθηκα Έλληνας στους τόπους του Καραϊσκακή και της Κλεφτουριάς (Αγραφα). Είμαι ευτυχισμένος που γεννήθηκα και μεγάλωσα σ' αυτό το χωριό τη στιγμή της Μεγάλης ακμής του. Σαραντά τρία αγόρια και Τριάντα Οκτώ κορίτσια συνθέτουν μια γόνιμη εικόνα ανεπανάληπτη.

Η ταυτόσημη ύπαρξη στο χώρο μιας κοινότητας πολιτών γρήγορα αναπτυσσόμενης οικονομικά, μαζί με έντονη δημογραφική ανάπτυξη, δημιουργούν πλήθος από παρεμβάσεις στο χώρο του πολιτισμού και όχι μόνο, που πρωτοστατούν τα χρυσά νιάτα.

Η τοπογραφία του χωριού είναι καταπληκτική και δεν είναι άμοιρη στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του Καναλιώτη.

Σε κάθε καθημερινό ξύπνημα, ατενίζουμε απέναντι μας το βουνό των Θεών, πιο κάτω τον Κίσαβο και το Πήλιο. Τα βουνά όπου δημιουργήθηκαν πάμπολλοι μύθοι της ανθρωπότητας. Μπροστά μας ανοίγεται ο απέραντος Θεσσαλικός κάμπος και πίσω μας κλείνει η εικόνα με τα ψηλά βουνά των Αγράφων - Χασιά, Κοζιάκας, Βουτσικάκι κ.τ.λ.

Αυτή η εικόνα της γέννησης μας είναι γραμμένη γερά στη συνείδηση του καθ' ενός από μας. Δύσκολα ο Καναλιώτης εγκαταλείπει την ιδέα να μην έχει την άνεση μιας τέτοιας ματίας Έχω παραδείγματα πολλά μαζί με το δικό μου παράδειγμα.

Έψαξα πολύ ένα ανάλογο τόπο για να χτίσω κάτι και να βάλω τη ζωή μου και ενώ κάτω είναι θάλασσα. Εγώ το βλέπω σαν τον κάμπο τον Θεσσαλικό.

Αλλά, πως βιώσαμε εμείς, η τόσο πολυπληθής γενιά τα πρώτα γεγονότα της ζωής μας μέχρι την ενηλικίωση μας; Οι μνήμες αρχίζουν να αποτυπώνονται στην πλάκα του μυαλού μας λίγο πριν το Σαραντά, την εποχή Μεταξά.

Αλλά αυτό γίνεται καθαρά στο μεγάλο γεγονός της εποποιίας του Σαραντά.

Πρώτη εικόνα που έχω, είναι από τα τραγούδια που ακούστηκαν στην πλατεία πριν από το ξημέρωμα, από τους επίστρατους και στη γειτονιά μου από τον αποχαιρετισμό της οικογένειας του Βασίλη Μανώλη και που μου φαίνονται όλα εκεί στο σπίτι μαγικά και πρωτόφαντα. Μετά ξεχωρίζω την πρώτη δεκαετία του Σαραντά-Πενήντα που ζήσαμε σαν παιδιά πισιακάδα με κοντό παντελονάκι και το πλεονέκτημα να παρακολουθούμε από κοντά τα δρώμενα στην πλατεία και τη γύρω περιοχή. Θυμάμαι τις πρώτες μέρες του πολέμου. Ήμασταν στο παλικόρι, δίπλα στον Προφήτη Ηλία μαζί με γυναίκες που είχαν τους άνδρες στο μέτωπο και ακούγαμε (άραγε νταν αλήθεια) τα πυροβόλα από τις πρώτες αποφασιστικές μάχες στην πρώτη γραμμή στο Καλπάκι της Ηπείρου.

Λίγο μετά ήρθαν οι νίκες και μείς αυτό το νιώσαμε χτυπώντας τις καμπάνες, αλλά οι νίκες σιγά-σιγά έγιναν τόσο πυκνές που μπλέκαμε για ποιά νίκη χτυπάμε τις καμπάνες.

Λίγο αργότερα κλάμματα και απογοήτευση, καθώς ερχόντουσαν τα παλληκάρια μας από το μέτωπο ύστερα από τον επώδυνο συμβιβασμό. Στη συνέχεια πείνα, βομβαρδισμοί, φόβος, αντίποινα, αλλά και στιγμές ανεπανάληπτες από σκηνές αντίστασης που βλέπαμε μπροστά μας με τα γεμάτα περιέργεια μάτια μας. Ο βομβαρδισμός ήταν το μεγάλο γεγονός της παιδικής μου ηλικίας.

Οι βόμβες πέφτανε αδιάκοπα, και μέσα σ' αυτή την κοσμοχαλασιά αποφάσισε η οικογένειά να κάνουμε έξοδο προς τον Άη-Λιά. Ήταν παράτολμο αλλά σωτήριο.

Λίγο μετά την έξοδο μας από το σπίτι έμειναν μόνο οι τέσσερις τοίχοι και από εκείνη τη στιγμή ο φόβος φώλιασε στην καρδιά μου.

Ένα πρωινό πηγαίνοντας την κατσίκα μου στον τσοπάνη το Σόλων Μπομόγιαννη και ακούγοντας πως το χωριό ζώθηκε από το

μπλόκο των Γερμανών, που ήρθαν για ομήρους, προτάθηκε βοηθός του και πέρασα τα μπλόκα από τους Γερμανούς.

Τι φοβόμουν; Μήπως με πάρουν και μένα όμηρο;

Ζούσαμε τα μεγάλα γεγονότα της αντίστασης. Θυμάμαι πως κάποια μέρα το χωριό ήταν όλο στο Καρακατσιόλι, το ξέρετε, περιμένοντας μια τρίκυκλη μοτοσικλέτα, που είχαν αιχμαλωτίσει οι Λοξαξιδνοί όταν οι Γερμανοί κατέβηκαν να κάνουν μπάνιο στον Στάκαρη.

Και τι να πούμε για τους πρώτους αντάρτες που βγήκαν στο βουνό, που 'ρχόταν στην πλατεία με φουστανελλές και φέσια, ενώ εμείς τρέχαμε από πίσω και καμαρώναμε αχόρταγα. Σαν παιδιά είχαμε και ατελείωτες ώρες για παιχνίδια και χαρές. Σήμερα τα εγγόνια μας παίζουνε στους παιδότοπους ή στο δωμάτιό τους με τα κομπιούτερ, και όταν λέμε παιδότοπους εννοούμε λίγα τετραγωνικά μέτρα. Ο δικός μας παιδότοπος ήταν απέραντος. Αρχιζε από τον Στρατώνη, έφτανε στα ταμπούρια Άη-Λιά και βάλε, μέχρι τα τρία σύνορα. Παίζαμε ολημερίς και στο τέλος καταλήγαμε και πετροπόλεμο, μεταξύ των δύο πάνω μαχαλάδων, Βόρειου και Νότιου.

Όμως μέσα σ' αυτό το κακό υπήρχε και η ΕΛΠΙΔΑ να φύγουν οι ξένοι και να ζήσουμε μια ζωή καλύτερη. Αμ! Δέ! Ήρθε ο άλλος τρομερός πόλεμος ο Εμφύλιος. Αυτός δα κι αν ήταν. Δεν άφησε τίποτα όρθιο. Κανείς δεν ήξερε ποιος, τι και γιατί. Κατέστρεψε τα πάντα, και προπάντως μόλυνε την ψυχή μας και τη ζωή μας. Για μας ήταν το κρίσιμο σημείο, γιατί περνούσαμε από την παιδική ηλικία στην εφηβεία, που έπρεπε να χαράξουμε το δρόμο του μέλλοντος μας.

Έτσι δεν αντιμετωπίζαμε μόνο την κατεστραμένη οικονομία και την ανύπαρκτη γεωργική τεχνολογία, αφού βρισκόμασταν στην εποχή του Αρότρου του Ησίοδου.

Λεφτά; Ψάχναμε όλη η οικογένεια να βρούμε ένα πενηνταράκι για να πάει η μάνα στην

εκκλησία, και γω απαιτούσα να πάω στο πρακτικό Λύκειο. Θέλαμε ρούχα, παπούτσια. Από που; Ακούγαμε τον πατέρα τα βράδια να στενάζει και να καπνίζει σιγάρο, μη μπορώντας τότε να καταλάβουμε τον καημό του.

Ήταν η κρίσιμη στιγμή. Κι είχε γούστο όταν τον ρωτούσαν στο δρόμο, προς σιακάτ που έλεγε: «Τώρα μέχρι τον Απρίλη θα πάω να οργάνω. Το Μάη θα πηγαίνω στην Καρδίτσα ν' αγοράζω αλεύρι» Ένα άλλο θα ήθελα να σημειώσω για τα χρόνια εκείνα, για τα καλά του χωριού μας, είναι ότι όλες οι οικογένειες, βρίσκονταν πάνω-κάτω με τις ίδιες οικονομικές δυνατότητες. Δεν υπήρχαν πλούσιοι και φτωχοί και όλοι σχεδόν ήταν στο ίδιο τηγάνι. Γι' αυτό δεν είχαμε κόμπλεξ κατωτερότητας.

Εκεί έρχεται η ελπίδα από την τεχνολογία. Το 1957 σπείραμε 4 στρέμματα με σπόρο καινούργιο και θερίσαμε τρεις φορές πάνω απ' το κανονικό. Έτσι φάνηκαν χαμόγελα στα χείλη για ένα καλύτερο μέλλον.

Αγαπητοί μου φίλοι, κάναμε μια αναδρομή της ζωής μας, για να δούμε τις συνθήκες που μεγαλώσαμε, για να γίνουμε αυτό που ονειρευτήκαμε, άνδρες και γυναίκες.

Ομολογουμένως περάσαμε δύσκολες καταστάσεις. Μια τέτοια γενιά στάθηκε άτυχη. Λέξεις κλειδιά για την εποχή αυτή, είναι Πόλεμος-Κατοχή-Εμφύλιος-Καταστροφή.

Είμαστε τα παιδιά της Κατοχής και του Εμφυλίου, που έπρεπε πολλές φορές για να πετύχεις κάτι να αποδείξεις, πως δεν είσαι ελέφαντας. Σταθήκαμε θεατές σε μεγάλα γεγονότα, καλά και κακά, που τα κανε όλα η γενιά του '40 και μεις σερνόμασταν πίσω τους. Πολλές φορές η πολιτική συμπεριφορά ενός μέλους μιας οικογένειας καθόριζε το μέλλον όλης της οικογένειας.

Αποτύχαμε; Όχι! Προχωρήσαμε σ' όλα τα επίπεδα, γιατί τα εφόδια, οι βάσεις, μιας τόσο υγιούς κοινωνίας, όπως ήταν το χωριό τότε, μας βοηθούσε να μην χάνουμε το στόχο, που ήταν η πρόοδος και η ευτυχία μας.

Αρχαίες Ελληνικές Παροιμίες που επιβίωσαν στη νέα ελληνική

της Αντιγόνης Θ. Σδρόλια, Φιλολόγου

Η παροιμία ξεκινώντας από τις απλές αλήθειες και το χώρο της εμπειρίας υπαινίσσεται ή καταλήγει σε μια άποψη. Η άποψη αυτή δύσκολα μπορεί να αμφισβητηθεί γιατί στηρίζεται στην κοινή πείρα. Είναι λόγος σύντομος και περιεκτικός, που αποτελεί και επικοινωνίας. Ακόμη και σήμερα οι απλοί άνθρωποι όταν επιχειρηματολογούν ή συμβουλεύουν, συχνά καταφεύγουν σε παροιμίες. Αρκετές από τις αρχαίες ελληνικές παροιμίες έχουν διασωθεί σχεδόν αυτούσιες και αποτελούν αδιαμφισβήτητο επίτευγμα για να αποδειχθεί η διαχρονική ενότητα της ελληνικής γλώσσας.

Παρακάτω αναφέρουμε αρχαίες ελληνικές παροιμίες που επιβίωσαν -είτε αυτούσιες είτε με παραλλαγές- και είναι εύχρηστες στη νέα ελληνική κοινή.

- Αιθίοπα λεκαίνεις: Τον αράπη και αν τον πλένεις, το σαπούνι σου χαλάς.
- Άμ' έπος, άμ' έργον: Επιβίωσε αυτούσιο και αναφέρεται σ' αυτούς που τελειώνουν κάτι πολύ γρήγορα.
- Άνθρακες ο θησαυρός αναπέφηνεν: Επιβίωσε αυτούσιο και αναφέρεται στη διάφευση

των ελπιδών.

- Αρχή άνδρα δείκνυσι: Η εξουσία αποκαλύπτει τον άνθρωπο, ο χαρακτήρας ενός ανθρώπου φαίνεται κυρίως κατά τη διαχείριση αξιωματών.

- Βάλλ' εις κόρακας: Αι στον κόρακα.
- Γάλα όρνιθων: Και του πουλιού το γάλα.
- Κομίξεις γλαύκα ες Αθήνας: Λέγεται κυρίως για πρωτότυπες ιδέες ή προτάσεις που έκανε κάποιος ενώ στην ουσία ήταν κοινότυπες.

- Γυμνός ως εκ μήτρας: Γυμνός όπως τον γεννήσε η μάνα του.
- Ελαίω πυρ σβεννύεις: Ρίχνεις λάδι στην φωτιά.
- Εν οίνω η αλήθεια: Μιλάει το κρασί.
- Εξ ονύχων τον λέοντα: Από τα νύχια το λιοντάρι γνωρίζεται.
- Εορτής κατόπιν ηδύσματα φέροι: Κατόπιν εορτής.
- Καθ' ύδατος γράφειν: Γράφεις πάνω στο νερό = χτίζεις στην άμμο.
- Κοσκίνω ύδωρ αντλείς: Κουβαλάς νερό με το κόσκινο.
- Κύκνειον άσμα: Λέγεται για τους ετοιμοθάνατους, γιατί οι κύκνοι όταν νιώσουν το θάνατο τραγουδούν γλυκύτατα.

- Κωφώ όμιλείς: Στου κουφού την πόρτα όσο θέλεις βρόντα.
- Λαγώς καθεύδων: Λαγοκοιμάται.
- Μια χελιδών έαρ ου ποιεί: Ένας κούκος δε φέρνει την άνοιξη.
- Περί όνου σκιάς: Για όσους τσακώνονται για πράγματα ευτελή, όπως η σκιά του γαιδάρου.

- Σαρδώνιος γέλως: Σαρδόνιο γέλιο = Το σαρδόνιο είναι ένα δηλητηριώδες φυτό που προκαλεί σπασμούς σε αυτόν που το έφαγε. Έτσι συστέλλονται τα χείλη του και φαίνονται τα δόντια του δημιουργώντας την ψευδαίσθηση του γέλιου σε αυτούς που τον βλέπουν. Όσον αφορά τη νεοελληνική φράση «δεν καταλαβαίνω γρυ», αξίζει να σημειώσουμε ότι το γρυ είναι λέξη αρχαία που λέγεται για τα μικρά και τυχαία. Έτσι γρυ λένε τη βρωμιά μέσα στα νύχια και γρυτάρια τα μικροσκεύη της κουζίνας.

Σχετικά με τους Θεσσαλούς

- Όφιος έδηξεν Θεσσαλόν και απεβίωσεν ο όφιος: Ένα φίδι δάγκωσε Θεσσαλό και πέθανε το φίδι!
- Θεσσαλικόν σόφισμα: Αναφέρεται στις πανούργες και καλοσχεδιασμένες ενέργειες. Ο Αράτιος από τη Θεσσαλία έκανε τάμα στον Απόλλωνα, αν νικήσει, να του θυσιάσει εκατό άντρες. Ωστόσο, μολοντί εισακούστηκε η προσευχή του, απέτρεψε την υπόσχεση του λέγοντας ότι μια τέτοια θυσία δεν είναι σύμφωνη με τους

ιερούς κανόνες.

- Την γυναίκα την σώφρονα ου δει τας τρίχας ξανθάς ποιείν: Η συνετή γυναίκα δεν πρέπει να βάφει τα μαλλιά της ξανθά.
- Απορία ψάλτου βηξ: Ο ψάλτης βήχει για να κρύψει την παραφωνία του.

(Βιβλιογραφία: Ν. Μουλακάκης, Αρχαίες ελληνικές παροιμίες, εκδόσεις επικαιρότητα)

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
Πολιτιστικός Σύλλογος
Καναλιωτών Αθήνας
Γραφ. Κρατίνου 7 - 105 51 Αθήνα
Τηλ. (210) 32 46 910

ΕΚΔΟΤΗΣ
Αρχοντής Μαυράκης
Βάκχου 32, Ηράκλειο Αττικής

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λάμπρος Πυργιώτης
Βασιλική Κατέρη
Κατερίνα Γαλανάκη
Ελένη Κυρίτση - Γιωτοπούλου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ
Αρχοντής Μαυράκης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Μπέκος Παναγιώτης
Μηλου 1, 151 27 Μελίσσια
Τηλ. (210) 61 32 007

« Αναμνήσεις »

του Θωμά Απ. Κυρίτση

«Περασμένα εμπρός μου διαβαίνουν Ξανά
και δέχονται άλλο σχήμα, φως τα τωρινά»
Κ. Παλαμάς

Θα προσπαθήσω σήμερα να παρουσιάσω δικά μου αποκλειστικά βιώματα, βιώματα τα οποία όπως θα ξεδιπλώνονται, θα μοιάζουν σαν παραμύθι για τους νέους, και πηγές ενθύμησης για τους μεγάλους. Προβάλλει μπροστά μου, το όμορφο χωριό μου τα «Κανάλια». Είναι αυτό το χωριό, που οι προγόνι μας, χτίσανε εδώ πάνω, όχι πολύ μακριά από τον καρπερό κάμπο. Τα χωματοβούνια, το προσπατεύουν από τους βορεινούς αέρηδες. Το στέριωσαν εδώ και δε μετάνιωσαν. Είναι αλήθεια, ότι όσα είδε και έζησε ο άνθρωπος, στον τόπο που γεννήθηκε, χάνονται και σιγοσβήνουν με το πέρασμα του χρόνου. Αλλά υπάρχουν στιγμές, που γρήγορα - γρήγορα, έρχονται στην επιφάνεια του ανθρώπινου μυαλού, τα διάφορα ζησίματα, τα οποία δημιουργούν βαθιά εσωτερική θλίψη, πόνο, αναστεναγμό. Πράγματι ύστερα από κάποιον εξωτερικό ερεθισμό, ο άνθρωπος, θυμάται αρκετά άψυχα και έμψυχα στοιχεία, που συνθέτουν την εικόνα των περασμένων χρόνων. Μέσα από μια τέτοια εικόνα, ο άνθρωπος θα ξεχωρίσει, τα πιο σημαντικά και σπουδαία, που κυρίως σταματούν οδοδείχτες περάσματος. Στοιχείο ζωής και αναφοράς για μένα είναι η πλατεία του χωριού μας, γιατί το

χωριό μας είναι μονοκεντρικό που όλα απ' εκεί ξεκινούν και εκεί τελειώνουν. Πλήθος ανάμικτων αναμνήσεων χαράς, λύπης, αγωνίας, για τον καθένα μας. Βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου, στο χώρο αυτόν ανθρώπους να πηγαυοέρονται. Κάνουν συνεχώς βόλτες, ενώ συγχρόνως, στις παράπλευρες βρύσσες ένα τσούρμιο από θηλυκόκοσμο, περιμένει καρτερικά να πάρει το δροσερό και υγιεινό νερό.

Τέτοιες στιγμές, κι από τις δύο πλευρές γιγαντωνούν όνειρα, φαντασία, προσμονή, προγραμματισμοί, σχεδιασμοί για το μέλλον. Ανθρώπινη κοινότητα στο μεγαλείον της. Και οι βόλτες συνεχίζονται μέχρις αργά το βράδυ, με μια διακοπή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Πολλοί νέοι και νέες του χωριού θα βρεθούν έξω από το χωριό, στη Βρωμόβρυση. Στο αντέρισμα εκεί καθισμένοι στις γυαλιστερές πέτρες, φτιάχνουν μια όμορφη πολύχρωμη ανθοδέσμη. Εκεί ο λόγος, ο διάλογος, η σοφία, η σωπή, το αχόρταγο μάτι, όλα μαζί. Ανοιχτό κοινοβούλιο, με όλα τα συνακόλουθα του.

Αργά πέρναμε το δρόμο της επιστροφής για την πλατεία. Πότε χαρούμενοι, πότε ενθουσιασμένοι, πότε συγκινημένοι και πότε απογοητευμένοι. Άθελα μας πριν καταλήξουμε στην πλατεία, πρόβαλλε μπροστά μας το πετρόκτιστο σχολείο με τους δασκάλους, η φαντασία μας τους φέρνει μπροστά την ώρα της δουλειάς και του διαλείμματος. Πολλά μας θυμίζει η δεκαετία του 1930 για τους τρεις δασκάλους μας. Κι οι τρεις καλοί πολυφαιλίτες, δίκαιοι, ευσυνειδητοί και αξιοπρεπείς.

Κωστάκης Παπαγεωργίου, Δημήτριος Παπανικολάου και Δημήτριος Μακρής (δύο τάξεις δίδασκε ο καθένας Α+Β, Γ+Δ, και Ε+ΣΤ' αντίστοιχα). Τρία διαφορετικά αναστήματα, τρεις ξεχωριστές παιδαγωγικές φυσιογνωμίες, του καιρού εκείνου, τρεις ακούραστες ακτινοβολούσες επιστημονικές προσωπικότητες. Τρεις υπεύθυνοι άνθρωποι και δάσκαλοι που υπηρετούσαν τον άνθρωπο, το παιδί. Ο κάθε ένας είχε το δικό του λόγο, τη δικιά του σφραγίδα, κι όμως είχαν άψογη μεταξύ τους συνεργασία. Εργάζονταν μεθοδικά, συστηματικά κι αποτελεσματικά, με στόχο την πρόοδο και προκοπή του παιδιού μέσα και έξω από το σχολείο. Θυμάμαι τα σχολικά μου χρόνια. Πολλές εντυπώσεις, εικόνες και παραστάσεις. Το Γραφείο, Δάσκαλο με χάρακα στο χέρι και κιμωλία να σκούζει και να γρατζουνίζει στο μαυροπίνακα. Θυμάμαι το υπαίθριο μάθημα, Πατριδογνωσία, κάτω από το Ιερό Βήμα της Εκκλησίας μας. Εκεί ο Δάσκαλος

μας Δημήτριος Παπανικολάου μας έλεγε: «Παιδιά μου το Χωριό μας μοιάζει σαν ένα παλιοπαντελόνι. Το ένα μπουτινάρι φτάνει στο σπίτι του Καβαρδίνου, το άλλο στο σπίτι του Ρήγα Λάσδα και ο καβάλος στην πλατεία, όπου είναι στο σπίτι του Γ. Σπανού». «Εποπτεία ζωντανή, στο αποκορύφωμα της, τέλεια Παιδαγωγική.» Θυμάμαι ακόμα τα διαλείμματα, πολλές φορές ήταν ατελείωτα. Λιονοπέλεμος το χειμώνα. Φόβος και τρόμος, όταν τα μεγάλα παιδιά μας έβαζαν χιόνι στην πλάτη μας. Ένας μαθητόκοσμος, ατελείωτη φάλαγγα να γυρίζει από το Σχολείο, στους δρόμους και στα στενοσόκακα του χωριού. Σήμερα έχουν αλλάξει πάρα πολλά. Λειτουργεί και κινείται ένας διαφορετικός κόσμος. Συμπεριφορά διαφορετική, όχι και πολλή ευχάριστη. Αυτά τα νιώθει, τα αισθάνεται, τα ζεί ο καθένας μας. Ευτυχώς που δεν χάθηκαν και όλα, υπάρχει στα κατάβαθα της ψυχής μας η αγάπη για τον τόπο μας.

«Οόόξον αω΄ Τ'άμωέέέλιααα!»

του Σ.Γ.Π.

Για μπάλα πρωτού να φκιαχτεί απ' το στρατηγό Ντενίση το Γυμναστήριο, παίζαμε πότε στο Βακούφο, πότε στο Πλάι παναθέ απ' του 'κον'σμα του Κουσταβάρα, κανιά φουρά στα Πιφκάκια και τις περισσότερες τις φορές στη Στρατώνα, στην Καθαρόλακα.

Απού πιδιά; Χάχαλου!

Η Νίκους του Χαλάτσο(η), η Τακς τσι Αφταλία, η Ξινουφώνς του Μακρή, η Γιώργους του Μπαρμπάτσалу, η Τακς του Βάλλα, η Νικήτας κι η Νίκους του Γκίκα, η Πανάκουσ του Καρανάσιου, η Κώτσιους του Κατέρ(η), η Πάνουσ του Πόλια, η Τάκουσ του Μαυράκ(η), η Βαγγέλς κι η Πιδς του Καρακώστα, η Γιώργους του Γιαταγάνα, η Βασίλς του Γατή, η Κίτσιους του Τσαγκάρ(η), η Τακς του Ντρέγκα...

Απ' τη Στρατώνα μετά τον αγώνα, τόκουβάμαν πολλές φορές κατιπίσου στη Φτέρ(η), στ'αμπέλια, απού'χαν μέσα δέντρα πουρκά κι θαραπεύουμάσαν κிரάσια, μπουρμπότσιαλα, τσάπουρνα, αχλάδια, κουκόσις, γκόρτζα, ρόδια, κυδώνια κι άλλα τέτοια.

Νια βουλά σουρούπουσι για τα καλά κ'είμασαν σκαρφαλωμένοι σε μια κερασιά, κόβουντας κλαμπούρις. Είχαμαν τέτοια λόρδα απ' έφαγάμαν έναν ντέρλικα. Ξικλιάσκαμαν! Φόραγα ένα κουντό π'μ'έρχουνταν τρανούτσ'κου κι γιόμσα επ' ευκαιρίας σόκουρφα ένα φόρτουμα κிரάσια.

Τσάκ'ζα τσι κλαμπούρις μι την ψυχή στου στόμα, γιατί του μυαλό μ' του'χα στουν αγρουφύλακα, τουν Τέσα, απ' δεν αστιεύουνταν ντιπ!

- «Μη λάχ(ει) μαναχά αρά σιοιάδς κι τσακώσου καέναν σας απάν σι δέντρου πουρκό, θα τουν βγουν ανάλιμα ούλα τα φαγουμένα κι θα

πλερώσουν τη λυπιτιρή οι πατιράδς σας, π'θα τσι τζιμιμάσου για τα καλά. Ισάς θα σας κριμάσου τανάπουτα ουδικει!» Μας τους Ξικαθάρσι αυτό μια φουρά που μας έμπλαξι μαζουμένους πίσου στην Καθαρόλακα.

Τώρα την Ξιφλούδσαμαν ντιπ την κिरασιά, την κατατσάκαμαν. Μάζουνάμαν χιρουλιές κι τα μ'σα τάχουνάμαν στου σουκόρφ(ι), τα μ'σα τα χλαπανούσαμαν ταλαίμαργα. Ε, άνου πουταμών ντουμουσιάρδς, την έκανάμαν ντιπ φσέκ(ι) την κλια κι πάλι ανιχόρταγ(οι) είμασαν!

Τιντώγκα να φτάσου κάτις λιγουτάρια π'απόμναν σσι άκρις και δε σώνουνταν εύκουλα, όταν μέσα στη νύχτα, κανιά δικαριά μέτρα παραπέρα, μέσ' σι νια κουλουφραξίδα, ανάμισα σι κάτ(ι) γουρβιές, στην άκρια απ' τ'αμπέλ(ι), αναμόσβησι στ'άξαφνα νια μικρή αναλαμπή. Πως έλαχι να τηράου σιακεί κι την είδα καθαρά. Η κάφτρα απ' την τσιγάρα του Τέσα ήταν που παραφλούσι χουμένους κικέ μέσα!

«Οόόξου π'τ'αμπεέέλιααα!!!» θα έκραζι σι λόγους κι θα μας τσάκουνι!

- «Η Τέσσα, πιδιά!» ψιλίζου κι αμπδάου ουπιτότις καταπή. Στου κουντό μι πήραν γκουρδουκλώντας τουν κατήφουρου η Γιώργους του Μπαρμπάτσалу, η Τακς του Βάλλα κι καναδουτρείς ακόμα απούταν απάν στην κिरασιά κι την ρήμαζαν.

- «Είδα κι γω την τσιγάρα τ'!» τσιούρξη η Βαγγέλς του Καρακώστα, ινώ κόσιαβάμαν στα γκαβά σιακάτ κα του ρέμα. Για να γλιτώσουμε έπρεπε να προুকάνουμι να χαθούμι μεσ' στη ριματιά.

Μι την ψυχή στου στόμα, φλιντούργια, έφτασάμαν στου όχτου κι σβαρνίσκαμαν στη σάρα, στα κουτρού μέσ'σσι σφάκς κι τα χαμόκλαδα. Κουρδουγκύλασαν δε ξέρου κι γω πόσα μέτρα, κι αγκαμπέτ(ι) σταμάτασαν στουν

πάτου. Ικει λάχα-λάχα στάθκαμαν στα πουδάρια μας, μην έχουμι κানা σπασμένου, κι πήραμαν μιτά σιακάτ τη ριματιά, κα τη Γόλτσα. Αφού Ξιμάκρινάμαν για τα καλά, κάπουσ συνήρθαμαν κι Ξιθαρεύουντας πήραμαν την ανηφορά, να ματαβγούμι απάν στη ράχ(η), για να γυρίσουμε στο χωριό. Μετά από ώρες έφτασάμαν καταμπαιλ'τισμέν(οι) στη Βρύσ(η).

- «Ϊφυχώς τουν είδα, κι απέ θα μας τσάκουνι στα πράσα!» πινεύουμαν ιγώ αράδα. Οι άλλοι θέλοντας και μη, ήταν υποχρεωμένοι να με παραδεχτούν, αναγνωρίζοντας την οξυδερκειά μου κι ούλου καμάρουνα ιγώ σα γύφτικου σκιπάρν(ι), που έσουσα την παρέα!

Στη Βρύσ(η), κικέ στα φώτα απ' τα μαγαζιά, είδαμαν τα χάλια μας. Γρατσούνμανα απ' τα βάτα χέρια, Ξιπιτσαλουδιασμένα γόνατα, ματουμέν(οι) αγκώνς, Ξικισμένα ρούχα... Το κυριότερο όμως, αυτό που μας φόβισε περισσότερο, ήταν τα καταμουτζουρούμενα απ' τα κόκκινα κεράσια, χείλια μας! Ϊταν κάτι που πρόδινε την πράξη μας Ξεκάθαρα, φως φανάρ(ι)!

- «Ω πω, ως τσι αμπούκις πασαλειμμένους είσι αρά...»

- «Ϊί, σάματ(ι) ισύ ους πού είσι; Γυαλείς να δεις τ'αχειλία σ'!»

Στην μιγά(η) τη βρύσ(η), η Νικήτας είχε κιάλας το κεφάλι του μέσα στην κουπάνα και προσπαθούσε να σουλουπουθεί.

Λίτσι ήταν που βγήκε απ' το καφενείο του Θιμουστακλή, η Τέσσα!

- «Ωι, μας τσάκουσι...» ψέλσι η Τάκουσ κι μας κόπκαν ουλνούς τα ήπατα.

Η αγρουφύλακας η Τέσσα, ζύγουσι αγέρωχα και χωρίς να μας δώσει σημασία, πέρασε από δίπλα μας κι χώθκι στο καφενείο του Ζήσ(η), στρουγκυλουκάθσι σι νια καρέκλα κι χάζιβι την παρέα π'έπιζι πρέφα!

Θάμαξα ιγώ.

- «Ούι... η Παγώνς θα ήταν...» μουρμούρσα κ'ένα βάρος Ξεπλάκωσε την καρδιά μου που Ξαναβρήκε το ρυθμό της.

Ως π'να συνέρθουμι όμους, ιάτους στου μαγαζι του Τέλ(η), η άλλους η αγρουφύλακας, η Παγώνς!0

Τουν είδαμαν ν'αναντεύει την πλατεία σα

να'νταν στην τραγασίκα τ', απάν.

- «Αι, μιάς γυρέβ(ει), τοιμάς για κόσιαμα...» μουρμούρσα στουν Κώτσιου.

Σα μας πήρι του μάτι τ', μας τήραξι έναν-έναν κι κικέ που είμασαν έτοιμοι να του βάλουμι στα πουδάρια λακίζοντας, η Παγώνς ματαμπήκι στου μαγαζι του Τέλ(η), πιστρουβουλιάσκι στη γουνιά κι αρχίσι να τσιμπουλουγάει κιφτιδάκια.

- «Επ, τι γένιτι ρα...» αναρουτήθκι η Γιώργους, ενώ ολωνών τα βλέμματα πέσαν καταπάνου μ'!

- «Είδις καλά ρα, ή νειρεύουσαν;» πέταξι η τσι σπόντα η Τακς, αρχίζοντας την αμφισβήτηση.

- «Ϊά τώρα, π'αντί για φχαριστώ, ζητάτι κι τα ρέστα!» φώναξα, προσπαθώντας να επιβληθώ, αλλά ήδη κατάλαβα πως δεν πείθω κανέναν.

- «Α, δε μας τα λες καλά...»

- «Καλάθια!»

- «Αρά μπάκι ήταν κανιά κουλουφουτιά κι τζιάμπα καταφιάσκαμαν;» φώναξι σιούλους η Τακς κ'ύστερα τήραξι κατιμένα επιτιμητικά.

Ιγώ χαντακόθκα.

- «Παγάλια μην ήταν κουλουφουτιά...» διαμαρτυρήθηκα νιβριασμένα, αλλά σα ματαφίρα την εικόνα στο μυαλό μου, για τίποτα δεν ήμουσι σίγουρος πια. Έπρεπε όμως πάση θυσία να αντισταθώ, τι στα κουμμάτια, τόσην ώρα τζιάπα πινεύουμαν μαναχός μ'!

Γύρσα μ'αγωνία κα του Βαγγέλ(η) ζητώντας κα τη δικιά του επιβεβαίωση, αφού θυμήθηκα τα λόγια του σα κουτρουβαλούσαμαν κα τη ριματιά. «Τουν είδα κι γω» εΪχι πει.

- «Άρα Βαγγέλ(η), πε κι συ, αφού τουν είδς είπις, κουλουφουτιά ήταν;»

Η Βαγγέλς κώλουσι για λίγου, αλλά σα μ'είδι που Ξιούσα αμίχανα την κικάλα μ', φώναξι εν τέλει με βεβαιότητα:

- «Κουλουφουτιά ήταν αρά μαλάκις... Του πιστιψάταν;»

Έκανα να τουν αστράψου έναν πάταρου, αλλά του ψιλιάσκι αυτός κ'έκουσι κιάλας σιαπέρα, χασκουγιλώντας κι πιργιλώντας.

Ιγώ αρχίσα να τουν κυνηγάου, ινώ ούλ(οι) κι άλλ(οι) αρχίσαν να κυνηγάν μενά!!!

Επιστροφή στο χώρο και στο χρόνο

«Όταν είμαστε παιδιά»

του Βασίλη Μπρακατσούλα

Αν ήσουνα μικρό παιδί εκείνη την εποχή, πρίν δηλαδή πενήντα και εξήντα χρόνια, ήταν προνόμιο αλλά ταυτόχρονα και βάρος και ευθύνη. Προνόμιο, γιατί είχες ελευθερία κίνησης στο χώρο, πρωτοβουλία ενεργειών και μπορούσες να χαρείς άνετα και ανεμπόδιστα τη φύση και το περιβάλλον, χωρίς άλλες φροντίδες και στεναχώριες. Καθώς τα παιδιά στη μικρή γειτονιά του χωριού ήταν τότε πληθώρα, μεθοδεύαμε και συγκροτούσαμε τις ομάδες μας για τα παιχνίδια, τους κλέφτες και τους αστυνόμους, το ποδόσφαιρο με τις υποτυπώδεις μπάλες και τις επιδρομές μας στα οπωροφόρα δέντρα στις σκαμιές του Στέλιου στη Μετόχη ή στις κορομηλιές του Σταύρου του Τικό ή στου Γκουνταλά και όπου αλλού. Οι λεηλασίες δε των φρούτων δεν γίνονταν μόνο για παιχνίδι αλλά και για να γεμίσουμε την κοιλιά μας, που δεν ήξερε από γλυκά και ζαχαρωτά.

Ήταν όμως και βάρος να είσαι τότε παιδί. Γιατί η σκληρή δουλειά των γονέων μας με τις ποικίλες γεωργικές απασχολήσεις τους όλον το χρόνο και ιδίως με εκείνες τις επώδυνες της συλλογής και του αρμαθιάσματος του καπνού, απαιτούσαν και τη δική μας συμμετοχή και συμβολή και τα πράγματα για μας γίνονταν τότε δύσκολα. Διότι καταγινόμασταν με εργασίες πολύμορφες, που απαιτούσαν εγρήγορση, ξενύχτι και δυνάμεις ισχυρές. Είναι ακριβώς το σημείο που ξεχώριζε τα παιδιά του χωριού μας και προσδιόριζε, αν μερικά από αυτά θα ακολουθήσουν το γεωργικό επάγγελμα ή θα στραφούν προς άλλους δρόμους, στα γράμματα και στις τέχνες. Εξάλλου, η ζωή μας ως μαθητές είχε μεν ένταση αλλά και φρεσκάδα και γοητεία. Τι και αν δεν είχαμε βιβλία και βοηθήματα ή αν υποφέραμε απο τα κρύα το χειμώνα, καθώς είμασταν ελλειπώς ποδεμένοι και ενδεδυμένοι; Όλα αυτά τα αναπλήρωνε η ορμή και η αισιο-

δοξία της νιότης και η αγάπη και το ενδιαφέρον των δασκάλων μας, που αναπλήρωναν το δικό μας έλλειμμα. Είχαμε επίσης τη μικρή και δική μας μαθητική κοινωνία με την μοναδικότητα στη ζωή και στα παιχνίδια, στο διάβασμα, στο γέλιο και στο κλάμα, αλλά και στο μάλωμα και στο πάλαμα. Διαφορετικό ήταν το σκηνικό στο γυμνάσιο. Εκεί οι «παρατάξεις» διαμορφώνονταν σύμφωνα με τα χωριά καταγωγής και προέλευσης μας και έτσι και με αυτό το κριτήριο συντηρούνταν οι συμμαχίες και λάβαιναν χώρα όλες οι συγκρούσεις και οι «διαμάχες». Βέβαια και τότε, καθώς μπαίναμε στην εφηβεία, άρχιζε να κυριαρχεί και ο προβληματισμός μας για την επαγγελματική μας αποκατάσταση, που μπερδεύονταν με το όνειρο και την σκληρή πραγματικότητα και έμπαινε περισσότερο στη ζωή μας και το φλέρτ και οι πλατωνικές ερωτικές προσεγγίσεις προς τις συμμαθήτριες μας, του χωριού μας και των άλλων περιοχών. Και όλα αυτά σε ένα άγριο πολλές φορές πλαίσιο, που το φιλοτεχνούσαν οι σκληρές γενικά συνθήκες της ζωής του χωριού εκείνα τα χρόνια με τα πενιχρά μέσα, δίχως αυτοκίνητα και τρακτέρ και εργαλεία δουλειάς και με ισχνές οικονομικές δυνατότητες και απολαβές, αλλά και με αγνότητα προθέσεων και επι-

δώξεων. Και ιδίως με τη σκληρή κατοχή και τους σκοτωμούς και την τρομοκρατία από τους κατακτητές και με τις συγκρούσεις και συμπλοκές στα μετέπειτα χρόνια της Εθνικής Αντίστασης και του εμφυλίου πολέμου. Ας ήταν όμως και τώρα γεμάτο το χωριό μας από παιδομάνι, να γυρνάνε κατά κύματα στους δρόμους, να τσιρίζουν και να ακούγονται τρυφερές φωνές που ενδυναμώνουν την ελπίδα και επιβεβαιώνουν το μέλλον! Ας ήταν και τώρα να γεμίζουν παιδικές μορφές οι σχολικές αίθουσες και τα αμπέλια, οι ράχες και οι δρόμοι μέσα και έξω από το χωριό! Πόσο πικραίνομαι και πονώ που λείπει αυτό το γνώριμο βουητό από το χωριό, η ένδειξη και ο παλμός της ζωής! Δεν μπορώ να ξέρω κατά πόσο ακριβώς εκφράζω το γενικό πνεύμα της γενιάς μου και των ανθρώπων του χωριού μου. Θα 'θελα όμως, αν μπορούσα, να γυρίσω πίσω σ' εκείνα τα χρόνια, με τη σημερινή όμως σοφία της πλούσιας εμπειρίας μας, για να κρατήσουμε τα περισσότερα από εκείνη τη ζωή και να απορρίψουμε τα λιγότερα και να την κάνουμε πιο απλή και πλούσια σε αισθήματα, σε προσφορά και με αλληλεγγύη στους συνανθρώπους μας και σ' ολόκληρο τον περίγυρο μας!

Βιβλιοκριτική Θωμά Ν. Ζήση, Φιλολόγου, τ. Γυμνασιάρχη

Συνοπτική αναφορά στο όλο συγγραφικό του έργο

του Γεώργιου Γιωτόπουλου, Φιλολόγου

Στην εισαγωγή μου, αφιέρωμα στην έκθεση Καναλιών των συγγραφέων, Βόλος 2001 και σε μια επιστολή μου προς τον αγαπητότατο και συμπαθέστατο Θωμά Ν. Ζήση, γείτονα μου στο χωριό, συνάδελφό μου και ως ένα βαθμό δάσκαλο μου, όταν αυτός φαιτητής και εγώ μαθητής τότε στις πρώτες τάξεις του Γυμνασίου με συμβούλευε στον Αί-Λια πως να μάθω ορθογραφία, δίνοντας μου επί τόπου και παράδειγμα, με την υπαγόρευση ενός εκκλησιαστικού κειμένου και κάνοντας στη συνέχεια και διόρθωση του γραπτού μου και πώς να μάθω τη Γραμματική και το Συντακτικό, παρακολουθώντας πάνω στο ψαλτήρι, κοντά στους ψάλτες, τα τροπάρια και τα αναγνώσματα της εκκλησιαστικής υμνογραφίας, όπου γίνεται πρακτική εφαρμογή των κανόνων της Γραμματικής και του Συντακτικού, χαρακτήρισα το πεντάτομο μεγάλο μεγέθους έργο του Ορθοδοξίας Θησαύρισμα, Αθήνα 1998, ως έργο ζωής. Γιατί, πραγματικά, μόνο ένας εγκρατέστατος φιλόλογος και ένας υπομονητικότητας και εργατικότητας τύπος, όπως ο Θωμάς, θα μπορούσε να φέρει εις πέρας ένα τέτοιο τιτάριο έργο. Και ο υπερθετικός βαθμός που χρησιμοποιώ δεν είναι από

φιλική και συναδελφική διάθεση, αλλά από μια απόλυτη πεποίθηση και ένα απέραντο σεβασμό και θαυμασμό προς το μεγάλο έργο που ετέλεσε. Χαρακτήρισα ακόμη το έργο αυτό και τα άλλα τρία προηγούμενα, Ιστορικά και Λαογραφικά μελετήματα, Αθήνα 1977, Ο μέγας Βασίλειος και η θυραθενσοφία, Αθήνα 1980 και Μεγαλύνθητι, νυμφίε, Αθήνα 1992 ως τα πνευματικά του παιδιά, τα οποία μαζί με τα φυσικά του θα του δώσουν μια άλλη μορφή αθανασίας, όπως είπε για το δικό του ποιητικό έργο ο Λατίνος ποιητής Οράτιος. Έκτοτε ακολούθησαν και άλλα έργα του, συναφή προς το Ορθοδοξίας Θησαύρισμα: Υμνογραφήματος ανάτυπο από το Ορθοδοξίας Θησαύρισμα, όπου παραθέτει και δικά του τροπάρια, αναφερόμενα σε Αγίους των φερωνύμων ναών του χωριού μας και της περιοχής μας, Εις αύξησιν αρετής, αναφέρεται στην ακολουθία της θείας μετάληψης, Εν κόλποις Αβραάμ αναπαύσαι, αναφέρεται στην νεκρώσιμη ακολουθία, Θυσία αινέσεως, αναφέρεται στις καταβάσεις και τα κοντάκια της επίσης εκκλησιαστικής περιόδου, Εν πυρίναις γλώσσαις, αναφέρεται στην Ακολουθία του Μεγάλου Εσπερινού της Αγίας Πεντηκοστής, της Κυριακής της Γουυκκλίας, όπως είναι περισσότερο γνωστή, Κεχαριτωμένη χάρη, αναφέρεται στην Ακολουθία του Όρθρου

της Κοίμησης της Θεοτόκου, Παρακαλώ σε Παρθένε, αναφέρεται στις Ακολουθίες του Μικρού και Μεγάλου Παρακλητικού Κανόνα στη Θεοτόκο, Εορτών εορτή, αναφέρεται στις Πασχάλιες Ακολουθίες της Παννοχίδας, της τελετής της Αναστάσεως, του Όρθρου, της Θείας Λειτουργίας, του Εσπερινού της Αγάπης και του (πασχαλινού) Απόδειπνου και το Εκκλησιαστικής Υμνογραφίας Απάνθισμα, που είναι κατ' ένα τρόπο συμπλήρωμα του έργου Ορθοδοξίας Θησαύρισμα. Έτσι λοιπόν δεν πρόκειται απλώς για έργο ζωής, αλλά για έργο πολλών ζωών, γιατί, για να γίνουν αυτά τα έργα, χρειαζόταν η εργασία πολλών φιλόλογων και θεολόγων. Σ' όλα αυτά τα έργα με άκρα φιλολογική επιμέλεια, με εξαντλητική έρευνα και εκμετάλλευση ακόμη και των πιο δυσεύρετων πηγών, με σχολαστική αναφορά στη θεολογική και δογματική ερμηνεία δύσκολων και δυσνόητων σε απλούς αναγνώστες ή ακροατές κειμένων της εκκλησιαστικής υμνογραφίας, προβαίνει σε κριτική αποκατάσταση των κειμένων, όπου αυτό χρειάζεται, σε ερμηνευτική απόδοση, όπως πολύ σωστά χαρακτηρίζει ο ίδιος τη νεοελληνική μετάφραση των ύμνων και των πεζών κειμένων και άλλοτε σε εκτενή και εμπειριστατωμένο σχολιασμό, όπως στο Ορθοδοξίας Θησαύρισμα και άλλοτε σε σύντομο, αλλά επαρκή, ανατρέχοντας στην Παλαιά και την Κοινή Διαθήκη και στους Πατέρες της εκκλησίας και τους άλλους νεότερους ερμηνευτές, ο οποίος μαζί με τον πρόλογο, τα εισαγωγικά σημειώματα στα κεφάλαια και τα παρατιθέμενα είτε στο σώμα των εργασιών του είτε σε επίμετρο βοηθητικά για την κατανόηση κείμενα βοηθούν τον αναγνώστη να κατανοήσει καλύτερα τα υλιπετή νοήματα των

θεόπνευστων ύμνων και συγχρόνως με τη βοήθεια της βυζαντινής μουσικής να αισθανθεί τη συγκίνηση και την ψυχική μεταρσίωση, παρακολουθώντας τους στην εκκλησία να ψάλλονται από τους ψάλτες και ιερείς. Και αυτός είναι και ο στόχος του συγγραφέα, να καταστήσει συνειδητούς χριστιανούς το εκκλησίασμα και να εφαρμόσει στη ζωή του τα θεϊκά και ανθρωπιστικά διδάγματα της θρησκείας μας, την οποία ο συγγραφέας βιώνει με την απλότητα και βαθύτητα της αληθινού και γνήσιου χριστιανού, χωρίς υπερηφάνια και έπαρση, με συγκαταβατικότητα και αγάπη προς τους συνανθρώπους του, όπως ταιριάζει σ' ένα αληθινό επιστήμονα, που μόνος του στόχος είναι η προαγωγή και ανύψωση του χριστιανού από τα γήινα και υλικά στα πνευματικά και θεϊκά αγαθά. Αξίζει ομολογουμένα να προσέξει κανείς τις αφιερώσεις που κάνει ο συγγραφέας σε κάθε έργο του. Δείχνουν ανάγλυφα και παραστατικά όσα παραπάνω αναφέραμε για το σκοπό και το στόχο, στον οποίο αποβλέπει. Θα ήταν ευχής έργο όλα αυτά τα έργα να γίνουν προσιτά στο ευρύτερο κοινό. Λυπούμαι όμως να πω ότι η επίσημη εκκλησία, ενώ επαινεί κάθε φορά το δημοσιευμένο έργο του κ. Θωμά Ν. Ζήση, δεν είδα ή καλύτερα, δεν υπέπεσε στην αντίληψη μου να το προβάλει από τα επίσημα δημοσιογραφικά και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, τη Φωνή του Κυρίου ως το φυλλάδιο που κυκλοφορεί κάθε Κυριακή από τους ναούς, όπου ανακοινώνονται άλλες συναφείς εκδόσεις. Να σημειώσουμε τέλος ότι όλα τα έργα έχουν εκδοθεί από τον εκδοτικό οίκο Αστήρ, Λυκούργου 10, Αθήνα, Τ.Κ. 105 51 σε φροντισμένες και επιμελημένες εκδόσεις τυπογραφικά και αισθητικά.

Καναλιώτικες καλλιτεχνικές παρουσίες

«Μπέκος Παναγιώτης - Γηράσης Χρήστος»

Αντικριστός χορός

Τσάμικος χορός

Σύγχρονοι Ζορμπάδες, χασάπικο

Χασαποσέρτικο, με τις πενιές του Γ. Μητσάκη

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΘΗΝΑΣ - ΚΑΝΑΛΙΩΝ

Συνάντηση Πενηντάρηδων

• Στις 16 Αυγούστου 2004 έγινε ο καθιερωμένος χορός των πενηντάρηδων. Παρά τις πολλές απουσίες ο χορός μας άφησε εποχή. Οι παρευρισκόμενοι:

Σοφία Γιαννακού, Χαρίκλεια Γιαννακού, Σοφία Σδρόλια, Χρήστος Γεωργιάδης, Περικλής Θέος, Τσιρώνης Γιώργος, Παντελής Βάλλας, Θόδωρος Κοτούλας, και Λάμπρος Ζαχαρής, διασκέδασαν αυτοί και όσοι ήταν στην πλατεία μέχρι το ξημέρωμα με τον Βασίλη Νταράλα.

Νέοι φοιτητές

• Ο Γαλλούρος Ελευθέριος του Ιωάννη (γιός της Σοφίας Θωμά Κυρίτση), πέρασε στην Ιατρική Σχολή Πατρών.

• Η Αντιγόνη Δ. Ντρέγκα, πέρασε Τυπογράφος Μηχανικός στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

• Η Μαυροκεφαλίδου Μαρία του Ματθαίου και της Φωτεινής Πιστρίκα, πέρασε στο Παιδαγωγικό Δημοτική Εκπαίδευσης Βόλου (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας).

• Η Σδρόλια Όλγα του Αριστείδη, πέρασε Οικονομικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Ανακοίνωση

• Ως γνωστόν, πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο «Κανάλια 400 χρόνια ζωής» του κ. Θωμά

Απ. Κυρίτση, επίτιμου Επιθεωρητή Α' Δημοτικής Εκπαίδευσης, πληροφορούμε ότι όσοι επιθυμούν να το προμηθευτούν ν' απευθύνονται στους Συλλόγους Καναλιωτών Αθηνών και Θεσσαλονίκης ή στον ίδιο, στην εξής διεύθυνση: Ιεζεκιήλ 51, Καρδίτσα, τ.κ. 43100, τηλ.: 24410-23448

Συνδρομές

- Φωτεινή Μαυροκεφαλίδου Πιστρίκα 50 €
- Παπανικολάου Φώτης 20 €
- Τσιρώνης Γεώργιος 20 €
- Θέου Απόχα - Λεμονιά 50 €
- Τσαρούχας Θωμάς 50 €
- Λάσδα Όλγα 175 €
- Δούκα Βούλα και Νότα 40 €
- Καρανάσιος Κωνσταντίνος 50 €
- Δήμητρα Ιωάννου-Σδρόλια 50 AUD
- Αθηνά Ιωάννου Σδρόλια-Πανοπούλου 50 AUD
- Σταύρος Ιωάννου Σδρόλιας 50 AUD
- Αριστείδης Σδρόλιας 50 AUD
- Κωνσταντίνος Σδρόλιας 30 €
- Θέου Λεμονιά 15 €
- Σδρόλιας Γεώργιος 15 €
- Σδρόλιας Απόστολος 15 €

Λαχειοφόρος

• Το μεσημέρι στις 15/08/04 στην πλατεία του χωριού έγινε η κλήρωση και οι τυχεροί αριθμοί με τα αντίστοιχα δώρα είναι:

- 704 - **Τηλεόραση**
- 670 - **Φούρνος μικροκυμάτων**
- 790 - **Ηλεκτρική σκούπα**

Το Δ.Σ. του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλιών ευχαριστεί όλους τους συγχωριανούς και φίλους του χωριού, που αγόρασαν λαχνούς και έτσι συνέβαλαν στην οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου, για να συνεχίσει ο Σύλλογος να δραστηριοποιείται στο χωριό. Τα έσοδα του Συλλόγου είναι ελάχιστα και η προσπάθεια του Δ.Σ. είναι, αξιο-

ποιώντας τα, να συμβάλει στην πολιτιστική αναβάθμιση και καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσης στο χωριό.

Ρεμπέτικη βραδιά

• Στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Πολιτιστικός Αύγουστος Κανάλια 2004» και με πρωτοβουλία του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλιών, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία την Τετάρτη 11 Αυγούστου, στην πλατεία του χωριού η μουσική εκδήλωση «Ρεμπέτικη βραδιά», με την ορχήστρα «Τα μπαγλαμαδάκια». Συγχωριανοί και φίλοι του χωριού διασκέδασαν με πολύ κέφι, χορεύοντας και τραγουδώντας, τα ρεμπέτικα, παραδοσιακά και έντεχνα τραγούδια, που η ορχήστρα «Τα μπαγλαμαδάκια» με μεράκι και δεξιοτεχνία έπαιξε.

Οικονομικές ενισχύσεις στο Μ.Ε.Κ.

Το Δ.Σ. του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλιών, εκφράζει τις πιο θερμές ευχαριστίες στους παρακάτω, για τις οικονομικές ενισχύσεις που έλαβε από αυτούς:

- Δήμος Ιθώμης 450 €
- Σδρόλια Σταύρο 50 AUD
- Σδρόλια Αριστείδη 50 AUD
- Σδρόλια Αμαλία 50 AUD

Επιτυχόντες

• Αναγνώστου Φωτεινή του Βασιλείου. Κόρη της Χαντζάρα Παναγιώτας του Πελοπίδα, πέρασε στη Σχολή Αστυφυλάκων

• Βάλλα Βασιλική του Παντελή, πέρασε στο Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών Ιωαννίνων.

• Βάμβουλα Φωτεινή του Φωτίου. Κόρη της Χριστοδούλου Ευανθίας του Δημοσθένη, πέρασε στη Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού (Σ.Μ.Υ.)

• Γεωργούλα Φωτεινή του Χρήστου, πέρασε

ΤΕΙ Λογιστικής Λάρισας.

• Δανιήλ Δημήτριος του Ευριπίδη. Γιός της Αλέκας Μιχάλη του Δημητρίου, πέρασε Φυσικής Θεσσαλονίκης.

• Δημητρίου Απόστολος του Αριστείδη, πέρασε Εκπαιδευτικών Μηχανολογίας ΑΣΠΑΙΤΕ Αθήνας.

• Κουτσιόγκουλος Κωνσταντίνος του Δημητρίου, πέρασε ΤΕΙ Ηλεκτρολογίας Πάτρας.

• Λέτσικας Απόστολος του Δημητρίου, πέρασε ΤΕΙ Οδοντικής Τεχνολογίας Αθήνας.

• Μιχάλη Γεωργία του Ευαγγέλου, πέρασε Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη).

• Παππά Παρασκευή του Θωμά, πέρασε ΤΕΙ Λογιστικής Διτ. Μακεδονίας (Κοζάνη).

• Τσιπρά Θεοδώρα του Γεωργίου, πέρασε ΤΕΙ Φυτικής Παραγωγής Ηπείρου (Αρτα).

• Ψαρρής Θωμάς του Χρήστου. Γιός της Αριάδνης Παπαϊωάννου του Σωτ., πέρασε Γεωπονίας Θεσσαλονίκης.

Νέο Δ.Σ. στο Μ.Ε.Σ.Κ.

• Στις 22/08/04 πραγματοποιήθηκε, στο Πνευματικό Κέντρο Καναλιών, με μικρή συμμετοχή μελών, η διαδικασία εκλογής νέου Δ.Σ. του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλιών. Το νέο Δ.Σ. είναι:

Πρόεδρος: Μπρακατσούλας Λουκάς

Αντιπρόεδρος: Θέος Βασίλειος

Γραμματέας: Σκουμής Νικόλαος

Ταμίας: Υφαντής Αθανάσιος

Μέλη: Αναστασίου Γεώργιος
Σδρόλιας Χρήστος
Τσιώκου Μαρία

Θάνατοι

• 21/06/04 Παπανικολάου Περασφόνη Χρα Ηλία.

• 10/07/04 Τσιπρά Αντιγόνη Χρα Ηλία

• 5/08/04 Γιαταγάννα Βασιλική Χρα Αποστόλου

• 29/08/04 Μανώλη Βασιλική Χρα Θωμά

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΒΟΛΟΥ

Με την ευκαιρία των 30 χρόνων από την ίδρυση του Συλλόγου το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί τον Γεώργιο Πυργιώτη και Θωμά Σδρόλια

• Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 30 χρόνων λειτουργίας του Συλλόγου μας (1974-2004) το Δ/κό Συμβούλιο αισθάνεται την ηθική υποχρέωση να ευχαριστήσει και από τη θέση αυτή τον συνταξιούχο επιχειρηματία ξενοδόχο κ. Γεώργιο Πυργιώτη και τον πολιτικό μηχανικό Θωμά Σδρόλια για τη φιλοξενία τους ο πρώτος στα ξενοδοχεία «Αργώ» και «Αδμητος» από το 1974 μέχρι το Φεβρουάριο του 1994, οπότε και το ξενοδοχείο «Αδμητος» πέρασε στα χέρια των ιδιοκτητών του και ο ίδιος συνταξιοδοτήθηκε και ο δεύτερος από το Μάρτιο του 1994 μέχρι το Σεπτέμβριο του 2004, οπότε και νοικιάστηκε το γραφείο-διαμέρισμα του. Οι παραπάνω φίλοι και συγχωριανοί μας, όχι μόνο μας πρόσφεραν στέγη, αλλά και το τηλέφωνο τους και κάθε είδους βοήθεια στο έργο του εκάστοτε Δ/κού Συμβουλίου.

Πρέπει να ομολογήσουμε ότι χωρίς αυτή τη μεγάλη προσφορά τους, ο Σύλλογος μας δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει απρόσκοπτα και να επιτελέσει το έργο που επιτέλεσε τριάντα χρόνια τώρα.

Γάμος

• Στις 3-7-2004 έγινε ο γάμος της Αντιγόνης Σδρόλια του Αποστόλου, καθηγήτριας Αγγλικής Φιλολογίας και αδερφής του Βάιου, μελους του Δ/κού Συμβουλίου του Συλλόγου μας, με τον Εμμανουήλ Καλογεράκη, πολιτικό επιστήμονα, στον Ιερό Ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου στη Βάρκιζα Αττικής. Στο μυστήριο παρέστησαν όλοι οι συγγενείς, οι φίλοι και οι γνωστοί των νεόνυμφων. Ακολούθησε δεξίωση σε γνωστό κέντρο της Βάρκιζας. Το Δ/κό Συμβούλιο εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια τόσο στους ίδιους όσο και στους οικείους τους και τους εύχεται ολόψυχα να ζήσουν ευτυχισμένοι με πολλούς και γερούς απογόνους.

Θάνατος

• Πέθανε στις 12-8-2004 ο Πρίντζιος Γεώργιος του Λάμπρου. Η κηδεία του έγινε στον

Ιερό Ναό της Αναλήψεως Βόλου και παρέστησαν αρκετοί Καναλιώτες, που ήταν εκείνη την περίοδο στο Βόλο. Ήταν από τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου και συμμετείχε τακτικά στις εκδηλώσεις του. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στην αδερφή του Αθανασία και στους άλλους οικείους του.

Νέος επιστήμονας

• Την 23η Ιουλίου 2004 ορκίστηκε και έλαβε το πτυχίο της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης η Δήμητρα Γιωτοπούλου του Χρίστου, μεταξύ των πρώτων του έτους της και με υψηλή βαθμολογία. Το Δ/κό Συμβούλιο εκφράζει θερμά τα συγχαρητήρια του στην ίδια και στους οικείους της και της εύχεται ολόψυχα καλή σταδιοδρομία στο επάγγελμα της και κάθε άλλη επιτυχία.

Νέοι φοιτητές

Δημοσιεύουμε τα ονόματα των επιτυχόντων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, όσων μπόρεσαμε να επιστημάσουμε από τις τοπικές εφημερίδες.

• Γατή Ευφροσύνη του Νικολάου, στο τμήμα Δασοπονίας, ΤΕΙ Λάρισας (Καρδίτσα).

• Γκαραγκάνη Αλκμήνη (εγγονή της Έλλης Θέου), στο τμήμα Φιλολογίας Ιωαννίνων.

• Ντρέγκα Σοφία του Νικολάου, τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

• Πυργιώτη Ελένη του Σώλωνα, στο τμήμα φιλολογίας Ιωαννίνων.

• Μπαλιώτα Μαρία του Σωκράτη (εγγονή της Μαρίας Παπαθεοδοσίου-Μπαλιώτα) στην Ιατρική Σχολή Αθηνών.

Οικονομικές ενισχύσεις

• Ο κ. Αριστείδης Σδρόλιας του Φωτίου, μόνιμος κάτοικος του Σίδνεϋ Αυστραλίας πρόσφερε ως ενίσχυση στο έργο του Συλλόγου μας το ποσό των πενήντα (50) δολλαρίων Αυστραλίας. Το Δ/κό Συμβούλιο τον ευχαριστεί θερμά και για την προσφορά του και για την εκτίμησή στο έργο του Συλλόγου μας.

• Η Γλυκερία Μανιώτη πρόσφερε στο Σύλλογο 10 €, στη μνήμη του συζύγου της Σεραφείμ και των αδερφών της.

• Η Ειρήνη Παπαντωνίου-Πολυχρονίδη πρόσφερε στο Σύλλογο 10 €, στη μνήμη της μητέρας της Αντιγόνης Χριστοδούλου-Παπαντωνίου. Το Δ.Σ. τους ευχαριστεί θερμά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συνάντηση Γεννηθέντων το έτος 1934

• Στις 16 Αυγούστου του έτους 2004 ημέρα Δευτέρα και ώρα 20:00 βραδινή στην πλατεία του χωριού μας «ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ» πραγματοποιήθηκε συνάντηση των γεννηθέντων αγοριών και

κοριτσιών του έτους 1934. Η συνάντηση αυτή είχε προγραμματιστεί να γίνει στις 21 Αυγούστου 2004 ημέρα Σάββατο, μετά όμως από αίτημα πολλών μετατοπίστηκε. Η προσέλευση ήταν συγκινητική και χαρούμενη. Εκ μέρους της οργανωτικής επιτροπής χαιρετισμό απηύ-

θυνε προς όλους τους παρευρισκόμενους ο κ. Δήμος Τριαντάφυλλος ο οποίος είπε. Κυρίες και Κύριοι σας καλωσορίζω όλους και σας απευθύνω τον χαιρετισμό μου μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου. Η συγκέντρωση αυτή η οποία γίνεται για πρώτη φορά ύστερα από 70

χρόνια εδώ στο όμορφο χωριό μας «ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ» κάτω από τον μεγάλο πλάτανο εύχομαι να αποτελέσει σταθμό επικοινωνίας και συναντήσεως τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια. Σήμερα ζωντανεύουν στη μνήμη μας διάφορες αναμνήσεις, πως τα παιδικά μας χρόνια

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

παίζαμε με τα νερά το λεγόμενο πλατζάνισμα, το κρυφτό, το κυνηγητό, πως κάναμε παρελάσεις, λέγαμε ποιήματα στις εθνικές εορτές και τραγουδούσαμε διάφορα σχολικά και πατριωτικά τραγούδια.

Τα χρόνια όμως πέρασαν και έπρεπε να σταδιοδρομήσουμε στη ζωή. Οι συνθήκες που δεν ήταν και τόσο ευοίωνες αλλά και άλλα γεγονότα της ζωής μας ανάγκασαν να φύγουμε από το χωριό για να ζήσουμε καλύτερα. Αλλά και αυτοί που έμειναν στο χωριό μας όλοι προόδευσαν. Σήμερα συνταξιούχοι πλέον όλοι και άτομα καταξιωμένα μέσα στην κοινωνία συγκεντρωθήκαμε όλοι μαζί οι γεννηθέντες το έτος 1934 να γιορτάσουμε τα 70 χρόνια της ζωής μας.

Η οργανωτική επιτροπή σας ευχαριστεί όλους που ανταποκριθήκατε στην πρόσκληση, τσουγκρίζοντας το ποτήρι όλοι μαζί με την ευχή να τα εκατοστήσουμε. Η συνάντηση έλαβε τέλος γύρω στις 12:00 το βράδυ με μια αναμνηστική φωτογραφία και με το σύνθημα «Κάθε χρόνο τον Αύγουστο εδώ στην πλατεία». Η επιτροπή ευχαριστεί ιδιαίτερα την κ. Αντιγόνη Πυργιώτη και την Αγορίτσα Σδρόλια-Πυργιώτη που είχαν την καλοσύνη να λαμπρύνουν την εκδήλωση με μια μεγάλη ανθοδέσμη και διάφορα γλυκά. Επίσης θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον κ. Χαρίλαο Λαγό που είχε την έμπνευση να μας ψυχαγωγήσει με τις χαρούμενες και εύθυμες ιστοριούλες του χωριού μας. Τέλος ευχαριστούμε όλους τους συγχωριανούς μας που μας ευχήθηκαν, ιδιαίτερα τους επιτ. επιθεωρητές Κυρίτση Θωμά και Παπαποστόλου Λάμπρο, καθώς και τον Γεώργιο Τσιπρά για την περιποίηση και φιλοξενία στο καφενείο του.

Ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση

1. Αναστασίου Δημήτριος
2. Δήμου Τριαντάφυλλος
3. Κατέρης Θεόδωρος
4. Κατέρης Δημήτριος με τη σύζυγο του
5. Κατέρης Νικόλαος με τη σύζυγο του

6. Λαγός Χαρίλαος με τη σύζυγο του
7. Μπάλιος Γεώργιος με τη σύζυγο του
8. Μανώλης Δημοσθένης με τη σύζυγο του
9. Μερσιωτής Δημήτριος
10. Παπανικολάου Ιωάννης με τη σύζυγο του
11. Σδρόλιας Βασίλειος με τη σύζυγο του
12. Τέττας Αναστάσιος με τη σύζυγο του
13. Υφαντής Λάμπρος με τη σύζυγο του
14. Φίνος Ευάγγελος
15. Γιωτοπούλου Καλλιθέα με τον σύζυγο της
16. Γατή Βερώνη
17. Ζήση Φωτεινή με τον σύζυγο της
18. Κρίκου Αγορίτσα
19. Πυργιώτη Αντιγόνη
20. Σδρόλια Ελευθερία
21. Σδρόλια Αγορίτσα
22. Σδρόλια Ευαγγελία με τον σύζυγο της

Λίγα λόγια για τον Γιάννη Κολοβό που έφυγε από κοντά μας στις 29 Μαΐου 2004

• Ο Γιάννης Κολοβός, ο θεολόγος, ο Δάσκαλος των Κατηχητικών, ο Ιεροκήρυκας του Ιερού Ευαγγελίου και ο ερμηνευτής της Αγίας Γραφής κατάφερε με τη βαθεία του πίστη προς τον θεό και τις Χριστιανικές του αρχές να διδάξει, να διαφωτίσει και να ανοίξει τις πόρτες της Εκκλησίας σε μικρούς και μεγάλους, σε μορφωμένους και αγράμματους, σε συγχωριανούς και ξένους ώστε να αγαπήσουν την Εκκλησία, να ακούσουν τον λόγο του θεού, να αγαπήσουν τον ίδιο τον θεό, να καλλιεργήσουν μέσα τους το θρησκευτικό συναίσθημα ούτως ώστε με το πέρασμα του χρόνου να αισθάνονται μέσα τους ότι υπάρχει θεός που τους καθοδηγεί.

Αυτά όλα τα προσέφερε ο Γιάννης Κολοβός, ο συγχωριανός μας, ο οποίος έφυγε απρόσμενα και ο θάνατος του γέμισε δάκρυα, θλίψη και αβάστακτο πόνο στους συγγενείς του, σε όλους τους συγχωριανούς μας, φίλους και ξένους.

Αιωνία του η μνήμη.
Ο Πρόεδρος Δήμου Τριαντάφυλλος

Προαγωγές

• Ο συγχωριανός μας Λάμπρος Ζιέκιος του Ευάγγελου και της Ελένης που υπηρετεί στην Ξάνθη, προήχθηκε στον βαθμό του Συνταγματάρχη.
Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσ/νίκης του εύχεται συγχαρητήρια και σε ανώτερα.

Νέοι επιστήμονες

• Ο Μανώλης Κων/νος του Λάμπρου και της Αικατερίνης πήρε το πτυχίο πληροφορικής του Πανεπιστημίου Φιλιππουπόλεως - Βουλγουρίας. Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσ/νίκης του εύχεται καλή σταδιοδρομία.

Προσφορές

• Ο Συγχωριανός μας Μπαρτζίκας Ευάγγελος του Γεωργίου προσέφερε στο σύλλογο μας 15 € στη μνήμη της μητέρας του Μαρίας.
• Ο συγχωριανός μας Μανώλης Λάμπρος, υπάλληλος Ο.Τ.Ε. Καρδίτσας προσέφερε στο σύλλογο μας 15 €.

• Ο συγχωριανός μας Αριστείδης Σδρόλιας του Φώτιου που διαμένει μόνιμα στην Αυστραλία και ο οποίος κάθε χρόνο τον Αύγουστο επισκέπτετε το χωριό μας «ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ» με τη σύζυγο του προσέφερε στο Σύλλογο μας 50 δολάρια Αυστραλίας.

• Η Κική Μανώλη-Σαραντάκη θυγ. Λάμπρου και Αθηνάς προσέφερε στον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Καναλιωτών Αθήνας 50 € στη μνήμη του Πατρός της Λάμπρου ο οποίος απεβίωσε στις 21/12/2003.

• Η οικογένεια Δήμου Τριαντάφυλλου προσέφερε στο Σύλλογο Καναλιωτών Θεσ/νίκης 30 € και στον Σύλλογο Καναλιωτών Αθήνας επίσης 30 € στη μνήμη της θείας Ιουστίνης Δήμου, της θείας Όλγας Γεωργούλα και της εξαδέλφης Αγγελικής Μπακογιάννη-Λούγκου. Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσ/νίκης τους ευχαριστεί όλους.

Γάμοι

• Το Σάββατο 28 Αυγούστου 2004 και ώρα 8 μ.μ. στον Ιερό Ναό Αγίου Κοσμά του Αιτωλού

Τρικάλων έγιναν οι γάμοι της Αγγέλας Μπακογιάννη θυγατέρας Παναγιώτη και Στέλλας με τον Γρηγόρη Σταθόπουλο του Βασιλείου και Κων/νιάς.

Μετά τα στέφανα ακολούθησε γλέντι στο οικογενειακό κέντρο «Αναμνήσεις» Τρικάλων. Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσ/νίκης τους εύχεται να ζήσουν και να ευτυχίσουν.

• Στις 4 Ιουλίου 2004 ημέρα Κυριακή και ώρα 19:00 στην εκκλησία της Οσίας Παρασκευής της Κωμοπόλεως, Νέοι Επιβάτες-Θεσσαλονίκης, ο Δήμος Απόστολος του Τριαντάφυλλου και της Βερώνης και η Ελένη Σούποτις, τέλεσαν τους γάμους των.

Μετά τα στέφανα ακολούθησε γλέντι στο κοσμικό κέντρο «ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟΣ» Θεσσαλονίκης.

Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσσαλονίκης τους εύχεται να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι

• Στις 15/7/2004 απεβίωσε στην Αγία Ελένη Σερρών η συγχωριανή μας Όλγα Γεωργούλα-Σταθοπούλου, ετών 94.

• Στις 21/7/2004 απεβίωσε στα Τρίκαλα η Αγγελική Μπακογιάννη-Λούγκου, ετών 54 υπάλληλος εφορίας.

• Στις 7/8/2004 απεβίωσε στην Κρήτη η Ιουστίνη Δήμου Χα Βασιλείου, ετών 91.

Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσ/νίκης εκφράζει τα ειλικρινή συλληπητήρια του στις οικογένειες των θανόντων.

Γέννηση

• Η Γκέλλυ Μουτσούδη συζ. Γεωργίου Τσερκεζη κόρη της Ευτέρπης Τέττα-Μουτσούδη απέκτησε αγόρι.

Ο Σύλλογος Καναλιωτών Θεσ/νίκης εύχεται να τους ζήσει.

Νέοι φοιτητές

• Ο Λ. Μαυράκης του Ιωάννου, πέρασε στο Πολυτεχνείο του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης.

Ο Σύλλογος μας του εύχεται συγχαρητήρια.

Ολυμπιακοί Αγώνες

«Εθελοντισμός»

της Αντιγόνης Θ. Σδρόλια, Φιλόλογου

Το αθάνατο αρχαίο ελληνικό πνεύμα πρωτοπόρησε και πρωτοστάτησε σε όλες τις ευγενικές εκδηλώσεις της ζωής. Έτσι και στο θέμα του αθλητισμού η τιμή της διοργάνωσης των πρώτων αθλητικών αγώνων και η διαμόρφωση του αθλητικού ιδεώδους ανήκει αναντίρρητα στους προγόνους μας.

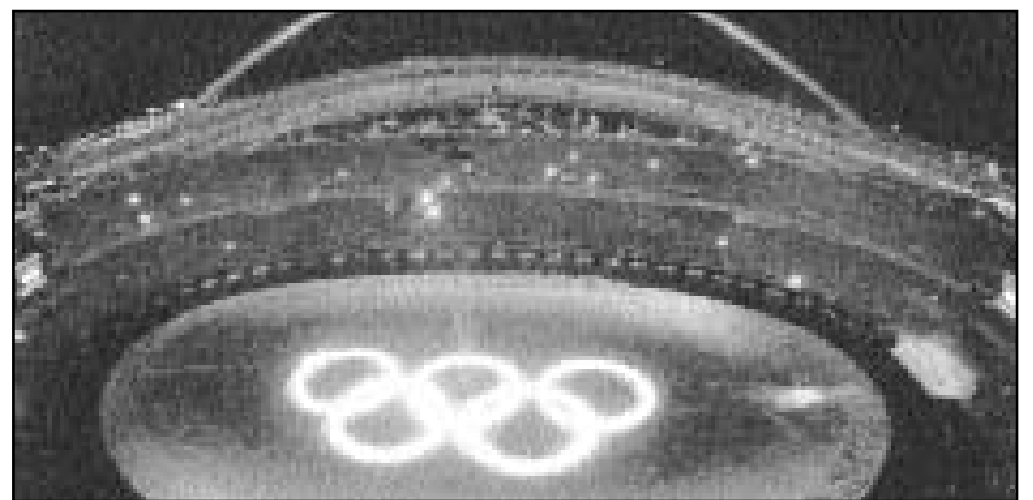
Ποιά όμως είναι η σχέση ανάμεσα στο αρχαίο ελληνικό ολυμπιακό ιδεώδες και στο σημερινό πλήρως οικονομικό/πολιτικό/εμπορευματικό πνεύμα των σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων; Μια «κατ' αντιπαράσταση» σύγκριση παρελθόντος και παρόντος ίσως φωτίσει το όλο θέμα.

1. Κατά τους αρχαίους άξιος τιμής δεν είναι μόνο όποιος νικά, αλλά και όποιος -νικητής ή νικημένος- συμμετέχει στους αγώνες και αγωνίζεται έντιμα. Σήμερα όμως υποβαθμίζεται η έννοια της συμμετοχής κάτω από το βάρος του πρωταθλητισμού. Αυτοσκοπός είναι η νίκη, το ρεκόρ και η κατάρριψη του. Και φυσικά το αλλοτριωτικό πνεύμα της εποχής μας αγιάζει κάθε μέσο προκειμένου να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός (χρήση αναβολικών, χημικών ουσιών, «ντοπάρισμα» αθλητών). Παράλληλα, η Διεθνής Ολυμπια-

κή Επιτροπή σκόπιμα δεν ελέγχει συστηματικά τους αθλητές για απαγορευμένες ουσίες, γιατί κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν καθήλωση των ρεκόρ, άρα μείωση ενδιαφέροντος, ελάττωση των κερδών από τη διαφήμιση και συνεπώς μείωση του ενδιαφέροντος των χρηματοδοτών. Πρόκειται για ένα φαύλο κύκλο και κάθε προσπάθεια διεξόδου φαντάζει στις μέρες μας σχεδόν ουτοπική.

2. Παράλληλα ο κότινος, το κλαδί αγριελιάς των αρχαίων, η ηθική επιβράβευση των αθλητών αντικαταστάθηκε από διόλου ευκαταφρόνητες οικονομικές απολαβές. Το καταναλωτικό πνεύμα έχει πλέον εισβάλει δυναμικά στο χώρο του αθλητισμού, που αποτελεί ένα ιδιαίτερα προσοδοφόρο διαφημιστικό πεδίο.

3. Ένα ακόμη δείγμα εκφυλισμού του όλου θεσμού είναι ότι οι λέξεις έχουν πλέον χάσει το νόημα τους. Για παράδειγμα: ευγενής άμιλλα=αγενέστατος και αθέμιτος ανταγωνισμός, χορηγός=καρπωτής των διαφημιστικών κερδών, Ολυμπιακή εκχειρία και συναδέλφωση των λαών=γελά κανείς ειρωνικά στο άκουσμα αυτών των λέξεων που ηχούν τραγικά ανεπίκαιρες σήμερα.

Μέσα σε ένα τέτοιο κλίμα καλούμαστε όλοι να συμμετάσχουμε ενεργά στη φαντασμαγορική γιορτή των Αγώνων που θα φιλοξενήσουμε στη χώρα μας. Θα είναι όντως μια αφορμή να δείξουμε το πρόσωπο της σύγχρονης Ελλάδας. Κι αυτό θα είναι η μεγαλύτερη πρόκληση, καθώς οι κλασικές αρχαιότητες -αδιάψευστοι μάρτυρες ενός σπουδαίου πολιτισμού- θα κάνουν πιο έντονη τη σύγκριση με το σήμερα. Έτσι χθες και σήμερα, πρόγονοι και απόγονοι θα έρθουν σε άμεση αντιπαράθεση και συνεπώς θα αποκαλυφθεί περίτρανα η απόσταση μεταξύ τους.

Ως προς το θέμα του εθελοντισμού, πράγματι θα αποτελέσει μια λαμπρή ευκαιρία για να φρεσκάρουμε τα αγγλικά μας, για να διευρύνουμε τις κοινωνικές μας σχέσεις, για να αισθανθούμε πλή-

ρεις από το αίσθημα της προσωπικής ανιδιοτελούς προσφοράς (κι ας αφήσουμε τους παχυλούς μισθούς για τους άλλους), για να δούμε εκ των έσω μια φανταχτερή φέστα, για να έχουμε να λέμε στα παιδιά ή στον περίγυρο μας «ήμουν και εγώ εκεί» και για τόσους άλλους λόγους που θα ανακαλύψουμε οι ίδιοι. Ας μην έχουμε όμως την ψευδαίσθηση πως θα έρθει κάτω σε εμάς το «αρχαίο πνεύμα αθάνατο» που έλεγε ο ποιητής. Αυτό το έχουν εξορίσει από καιρού τα διαπλεκόμενα συμφέροντα.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες ήταν μια ειρηνική γιορτή για τα νιάτα όλου του κόσμου, φάρος ελπίδας στον αγώνα για ειρήνη, φιλία και συνεργασία μεταξύ των λαών. Ας ελπίσουμε ότι θα κρατηθούν τουλάχιστον τα προσχήματα... ●

«Παναγία η Καναλιώτισσα»

του Θωμά Απ. Κυρίτση

Σάν σε περιβλεπτη θέση, στη Β.Α. πλευρά του χωριού είναι κτισμένος, ο Μεγάλος ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου Ναός καλοδομημένος από άριστους και πιστούς κτιστάδες και καλό διατηρημένος, από τους κατά καιρούς υπηρετούντας λειτουργούς του Υψίστου. Σ' αυτό το Ναό, φιλοξενείται την περίοδο του Δεκαπενταύγουστου και για περισσότερο από ένα μήνα, η επιβλητική και θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Καναλιώτισσας, που κατά την παράδοση η παρουσία της ξεκινάει αρκετούς αιώνες πίσω, όπως θα διαπιστωθεί από τα πιο κάτω αναγραφόμενα. Την ιστορία του Ναού την πληροφορούμαστε κυρίως από εγχάρακτες επιγραφές, που βρίσκονται στα υπέρθυρα των παραθύρων, στη Νότια και Βόρεια πλευρά. Η θεμελίωση του Ναού έγινε το 1894. Το 1895 υψώθηκαν τείχη μέχρι 10 μέτρα. Οι εγχάρακτες επιγραφές που ακολουθούν μας πληροφορούν την σταδιακή πρόοδο ανέγερσης του Ναού.

Α. ΩΚΟΔΟΜΗΘΗΣΑΝ ΠΑΡΑ ΤΩ ΚΩΝ.
ΛΙΑΣΚΟΒΙΤΗ Οικονόμου 40 μέτρα το 1896.
Β. ΚΟΙΜ. ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΩΚΟΔΟΜΗΘΗΣΑΝ ΠΑΡΑ ΤΩ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΩ ΕΥΓΕΝΙΟ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 50 μέτρα εν έτει 1896.
Γ. Το 1903 έφθασαν στο υψηλότερο σημείο του Ναού.

Δ. Το 1911 τελείωσε και το καλλιτεχνικό πανύψηλο καμπαναριό της Εκκλησίας και
Ε. Το 1928 τοποθετήθηκε η μεγάλη καμπάνα, η οποία κατασκευάστηκε ακριβώς κάτω του καμπαναριού, όπου έγινε πρόχειρο χυτήριο από ειδικούς τεχνίτες. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν, μπρούντζινα σκεύη, τα οποία με μεγάλη προθυμία και ευχαρίστηση, προσέφεραν οι κάτοικοι του χωριού. Την ίδια χρονιά άρχισε και να λειτουργεί κανονικά η εκκλησία. Τέσσερις δεκαετίες κράτησε η προσπάθεια των κατοίκων, για να κτιστεί, ο μεγαλοπρεπής Ναός και να φτάσει η σημαντική ώρα της θυρανοίξεως (εγκαινίων 1934). Ο Ναός αυτός, ρυθμού Βυζαντινού, είναι τέλειος από κάθε άποψη. Θαυμάζει ο κάθε επισκέπτης την τέχνη και την επιμέλεια των μαστόρων, τόσο για την τοποθέτηση των μεγάλων πελεκημένων γκριζών ορθογώνιων ογκόλιθων, όσον και τις σταυρωτές σιδερόπετρες, στους παχείς τοίχους (0.8 μ. έως 1. μ.). Εσωτερικά ο Ναός φέρει 3 τοξοτά κλίτη, τον καλλιτεχνικό Δεσποτικό θρόνο και το θαυμάσιο σε τέχνη άμβωνα. Προσθέτουν κάλλος και ομορφιά, οι προσεγμένες βελτιώσεις, η τοιχογραφική διακόσμηση και η αγιογράφιση θαυμάσια συντελούν στην ορθή διαπαιδαγώγηση των πιστών. Ασφαλώς, πρην από το Ναό που περιγράψαμε, στο χωριό, παράπλευρα του νέου, υπήρχε Εκκλησία, που κτίστηκε μετά το 1740, αφιερωμένη στην Παναγία, η οποία κατεδαφίστηκε το 1929. Φυσικά αρκετές φορητές εικόνες αρίστης τεχντροπίας, χρονολογίας 1860, μεταφέρθηκαν στην καινούργια εκκλησία και πήραν την κατάλληλη θέση. Πρην τα κλείσω τα του Ναού, θεωρώ σκόπιμο και επεβελημένο να τονίσω ιδιαίτερα τους δωρητές, ομογενείς μας κ.κ. Βασιλείον Παγώνη, Κων/νο Γιδάράκο και Απόστολο Λιασκοβίτη, οι οποίοι βοήθησαν αρκετά και μάλιστα αποτελεσματικά για την καλαισθησία του Ναού, εσωτερικά και εξωτερικά. Έπαινος δίκαια ανήκει στους Ιερείς και στα Εκκλησιαστικά Συμβούλια, τον αιώνα που μας πέρασε, γιατί τοποθέτησαν κατά τον καλύτερον τρόπον, τις επώνυμες και ανώνυμες προσφορές των κατοίκων, προς ωραιοποίηση του Ναού. Τέλος επαινετικά λόγια ταιριάζουν στο τωρινό Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, που με την καθοδήγηση του Ιερέα Σεραφεΐμ Παναγόπουλου, το οποίο καταβάλλει ιδιαίτερη μέριμνα και προσπάθεια, όπως εσωτερικά τα πάντα να βρίσκονται στην θέση τους και να λειτουργούν κατά υποδειγματικόν τρόπον. Εξωτερικά δε όλος ο χώρος να παρουσιάζει όψη συγχρονή και πολιτισμένη. Όπως ανέφερα παραπάνω, η πληροφορία για την Παναγία την Καναλιώτισσα, είναι πολύ χαρακτηριστική. Η σχετική παράδοση, αποδίδει τις διάφορες εμφανίσεις και μετακινήσεις, σε θαύμα της Παναγίας. Αν τη δεχτούμε, θα πρέπει να υποθέσουμε, ότι πρην ακόμη δημιουργηθεί το χωριό Κανάλια, στον τόπο αυτόν υπήρχε εικόνα, όπου ήταν τοποθετημένη η εικόνα της Παναγίας. Πράγματι στο χώρο αυτόν παλαιότερα

υπήρχε πλούσια βλάστηση και θαυμάσιος βοσκότοπος, στον οποίον έβοσκαν τα γιδοπρόβατα του Μοναστηριού Λοξάδας, Παναγίας της Ελεούσας, που ιδρύθηκε το 829 από τη σύζυγο του σεβαστοκράτορος Ιωάννου, η οποία εκάρη μοναχή με την ονομασία Υπομονή. Το Μοναστήρι αυτό λειτουργούσε κανονικά, μέχρι το 1620, όπου διαλύθηκε ύστερα από την αποτυχημένη επανάσταση, του Διονύσιου Σκυλοσόφου 1601. Το προσωπικό και τα κειμήλια μεταφέρθηκαν στο Μοναστήρι της Κορώνας. Ακριβώς σε κεντρικό σημείο του Βοσκότοπου κτίστηκε μικρό εικονοστάσι, στο οποίο τοποθετήθηκε η εικόνα της Παναγίας, διαστάσεων 0.25Χ0.30. Τακτικά οι τοσπάνηδες άναβαν το καντηλάκι της Παναγίας. Αυτή η ίδια εικόνα, σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες είναι η Παναγία η Καναλιώτισσα. Μάλιστα θεωρείται ότι είναι αντίτυπον του Ευαγγελιστού Λουκά. Κατωτέρω παραθέτω προφορικά και γραπτά στοιχεία, που αναφέρονται στην Παναγία την Καναλιώτισσα. Όλοι οι προ χρόνων γέροντες του χωριού μιλούσαν με πολλή σεβασμό και αγάπη για την Παναγία. Τη θεωρούσαν δική τους και έτσι είναι χαρακτηρισμένη, όσον καιρό βρίσκεται στο Μοναστήρι των Μετεώρων «Μεταμόρφωσης». Το 1778, ο δάσκαλος του χωριού, είχε γράψει τους κάτωθι στίχους.

*Της Παναγίας η εικών αυτή ιστορίαν έχει
την λέγουν Καναλιώτισσα και διηγούνται οι γέροι
ότι ήτο στα Κανάλια αυτή, η εικών η εχάθη
από βαρβάρους του χωριού, όταν διηρηάσθη
ευρίσκειται στα Μετέωρα και τρεις φορές επήγαν
την έφεραν αλλ' έφυγε γι' αυτό και την αφήκαν
την φέρουν τον Αύγουστο και δύο μήνες μένει
είναι η εικόνα αυτή η όμορφη επαργυρωμένη
εις όλον το διάστημα, διαβάζουν παρακλήσεις
κι αγιασμούς στα σπίτια των προς θεόν δειήσεις
Γεώργιος Σωτήρης*

Ομοίως ο Γρηγόριος Σταγέας στο βιβλίο «Ιστορικά - Λαογραφικά Τρικάλων» σελ. 62 γράφει:

Παναγία Καναλιώτισσα

Πίσω από το βράχο της Μεταμορφώσεως σε πανύψηλους και κοφτούς βράχους, βρίσκεται το εξωκλήσι της Παναγίας της Καναλιώτισσας. Η εικόνα της Παναγίας βρέθηκε από κάποιο βοσκό σκαρφαλωμένη στα κλαδιά ενός δέντρου, μαζί με το καντήλι της. Τρέχει ο βοσκός παραξενημένος και ειδοποιεί τον ηγούμενο της Μεταμορφώσεως. Εκείνος με πολλούς καλόγηρους κατεβαίνει κάνει παράκληση στον τόπο εκείνο και μεταφέρει την εικόνα στο Μοναστήρι. Την επομένη όμως η εικόνα ξαναβρέθηκε στο ίδιο μέρος με το καντηλάκι της. Στο μεταξύ ένας χωρικός από τα Κανάλια Καρδίτσης ονειρεύτηκε πως η εικόνα της Παναγίας βρισκόταν με το καντηλάκι της στα ριζά των Μετεώρων πάνω σ' ένα δέντρο. Οι Καναλιώτες τότε που τιμούσαν πολύ την εικόνα αυτή, και την είχαν χάσει ξαφνικά από το Ναό του χωριού τους, σπεύδουν στα Μετέωρα και στον τόπο που παραπάνω αναφέραμε, κάνουν δέηση την ξαναφέρνουν στο χωριό τους και την τοποθετούν στη θέση της. Αλλά την επομένη η εικόνα βρέθηκε πάλι στο δέντρο σκαρφαλωμένη. Κατάλαβαν τότε, ότι εκεί επιθυμεί η Παναγία να μείνει. Με συνεισφορά των Καναλιωτών και των Καστρακινών, στήθηκε στο μέρος αυτό, κάτω από το δέντρο εξωκλήσι. Απ' τα Κανάλια Καρδίτσης έλαβε το όνομα, Παναγία Καναλιώτισσα και η γύρω περιοχή Καναλάκι. Στο ίδιο βιβλίο σελ. 138 ο Ευθύμιος Παπαθυμίου γράφει:

Παναγία η Καναλιώτισσα

Πιο πέρα από την τοποθεσία «Ρουξιόριος» βρίσκεται και το εξωκλήσι της Παναγίας της Καναλιώτισσας. Από κάποιο βοσκό βρέθηκε σ' ένα δέντρο με το καντηλάκι της η εικόνα της Παναγίας κ.λ.π. Τα παραπάνω που αναφέρονται στην Παναγία την Καναλιώτισσα, ας τα κρίνει ο καθένας με το δικό του πιστεύω. Ένα είναι βέβαιον ότι πλήθος ανθρώπων παρακολουθεί τις παρακλήσεις, που γίνονται προς την εικόνα της Παναγίας, όλο το Δεκαπενταύγουστο και ότι ο Ναός του Θεού καλεί τον ευσεβή προσκυνητή για μια πραγματική σωματική ανάπαυση και ψυχική ανάταση.

«Η ομορφιά της καθημερινότητας»

του Στέφου Πρίντσιου

Ζοιμώντας στις λεπτομέρειες, παρατηρώντας τα γνώριμα, προσέχοντας τα πρόσκαιρα, συναντάς τελικά εικόνες απείρου κάλλους και ομορφιάς. Είναι οι απλές, απέρριπτες ζωγραφίες του Καναλιώτικου τόπου, του Χωριού μας. «Μια ανθισμένη αχυρώνα» Μετρημένες στα δάχτυλα οι εναπομείναντες αχυρώνες στα Κανάλια. Χαρακτηριστικό τους σημείο, το μπροστινό σκοτεινό άνοιγμα, για τον κατάλληλο αερισμό της σοδειάς. Μια από αυτές, του Λάμπρου Κατέρη, ποζάρει σήμερα στο φωτογραφικό μας φακό, αντιστεκόμενη σθεναρά στο χρόνο. Στολισμένη μ' ένα καταπληκτικό μωβέ περιδέραιο, μια εξαίσια γιρλάντα. Είναι μια πλουμιστή ανθηρή λεπτομέρεια που μοσχοβολά, που ευωδιάζει, τέρπει και ευχαριστεί.

«Μέρες της δεκαετίας του '40»

του Δημήτριου Στεργίου Σδρόλια (Αρβαντάκου)

Λήμερα το μεσημέρι, ένα τσούρμιο σκολιαρούδια όρμησε στο μαγαζί μου για παγωτά. Όλα ζωηρά, γελαστά και καλοντυμένα. Με τις καινούργιες σάκες τους και τις γεμάτες χαρτζιλίκι. Όσο αυτά έψαχναν στο ψυγείο και χωρίς να το θέλω, το μυαλό μου γύρισε 60 χρόνια πίσω. Τόσος θα'μωνα κι εγώ γύρω στα 1945. Όμως, πόσο άλλαξαν οι καιροί!... Ξεκινούσαμε, θυμάμαι, πρωί για το σχολείο, νηστικοί και ξεπόλητοι με μια πάνινη σακούλα για σάκα και στα χέρια κρατούσαμε σφιχτά την караβάνα. Ανυπομονούσαμε να περάσουμε μπροστά από το καζάνι όπου η κυρά Μαρία η Μπασούρα, με τη μεγάλη κουτάλα, θα μας έβαζε λίγο ζεστό γάλα κι ένα κομμάτι κίτρινο τυρί, να φάμε λγάκι να στηλωθούμε. Με τα πρώτα κρύα του χειμώνα άρχιζε και το μαρτύριο μας το μεγάλο. Τουρτουρίζαμε όλη

μέρα και τα ξεπόλητα πόδια μας, χωρίς νύχια απ' τα τσαγκρίσματα με τις πέτρες, πατώντας μέσα στο χιόνι και τη λασπουριά πουνούσαν αφόρητα. Τότε σπρώχναμε τον καιρό για να 'ρθουν τα Χριστούγεννα και να σφάξουμε το γουρούνι. Πόσες ανάγκες μας μάλωνε το δόλιο το γουρούνι... Και κρέας θα τρώγαμε - μήνες είχαμε να φάμε κρέας και λίπος για το τηγάκι θα είχαμε και γουρνοτσάρουχα κουπωτά θα αποχτούσαμε που τα 'φτιαχνε ο συγχωρεμένος ο πατέρας μου με τέχνη περισσή. Το σφάξιμο των γουρουνιών γινόταν την παραμονή των Χριστουγέννων. Ήταν μέρα χαράς, επάρκειας αγαθών και «χλιδής». «Αύριο έχουμε γουρνοχοχάρα», λέγανε, κι όχι παραμονή Χριστουγέννων. Χαρά και για μας τα παιδιά που περιμέναμε να πάρουμε την φούσκα του γουρουνιού που την αργάσαμε στη στάχτη για να γίνει γερή και μεγάλη και να παίξουμε. Από το όνειρο με ξύπνησαν τα παιδιά που ήθελαν να πληρώσουν τα παγωτά τους. Εκείνη τη στιγμή μπήκε στο μαγαζί μου ο φίλος μου ο Γιάννης, ο γιατρός και βλέποντας τη νεολαία είπε: «Και τι δεν θα'δινε να γύριζε στα χρόνια τα παλιά!...» Κι εγώ απάντησα: «Όχι φίλε μου. Μου αρέσει το σήμερα. Μου αρέσει να βλέπω παιδιά χαρούμενα, ανέμελα και προπάντων... χορτασμένα. Δεν θέλω να γυρίσω πίσω, δεν θέλω...»

Φωτογραφίζοντας τον τόπο μας «Το Φαναριώτικο Φλούριο»

του Στέφου Πρίντσιου

Βυζαντινό κάστρο που χτίστηκε την περίοδο των Παλαιολόγων. Το 1289 παραχωρήθηκε από τον Ανδρόνικο Β' Παλαιολόγο στη μονή της Λυκουσάδας. Από το 1393 ανήκει στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και περιήλθε στο Βυζάντιο ένα μικρό χρονικό διάστημα στα έτη 1404-1444.

Χτισμένο στην κορυφή λόφου σε στρατηγικό σημείο, επιτρέπει το πέρασμα στην Ήπειρο από την περιοχή της Πόρτας. Στη φωτογραφία βλέπουμε τη νότια άποψη, όπως φαντάζει από τα Κανάλια. Ενώ στο πρώτο πλάνο στέκουν άγρυντοι φρουροί τα Καναλιώτικα σπίτια. Ξαν αξιόμαχη εμπροσθοφυλακή.

